

THE RESEARCH COMPANY

***Een onderzoek in opdracht van PWN
naar de effecten van de invoering van de fietsmaatregel
in het Noordhollands Duinreservaat. (4^e meting)***

Ed de Vries,
januari 2010.

INHOUDSOPGAVE:

	pagina
1. Inleiding.	3
2. Enquête onder MTB-ers.	5
3. Enquête onder recreanten.	20
4. Samenvatting en conclusies.	51

BIJLAGEN BIJ RAPPORT

1. Enquêteformulier MTB-ers.
2. Enquêteformulier recreanten.
3. Activiteiten en bezoekmotieven per enquêtemoment en persoonskenmerk.

LOSSE BIJLAGEN

1. De antwoorden op de open vragen.
2. Tellingen.
3. Evaluatie veldwerk.

1. Inleiding

De N.V. PWN beheert o.a. het 5300 ha grote Noordhollands Duinreservaat, gelegen tussen Bergen (NH) en het Noordzeekanaal. Mountainbiken (MTB) is hier tot 1 januari 2004 altijd gedoogd, maar zorgde in toenemende mate voor hinder bij de overige bezoekers. Na invoering van een beperkte openstelling voor MTB in januari 2004 is er vanaf juni 2005 een regeling van kracht, waarbij MTB-en ook is toegestaan op zondag.

De regeling is nu:

- Mountainbikers zijn welkom op de onverharde wandelpaden:
 1. Elke dag 's morgens vanaf zonsopkomst tot 10:30
 2. In het beboste deel van het duingebied, zoals aangegeven door de bordjes.
- Mountainbikers zijn de hele dag welkom op de verharde fietspaden, mits zij zich aanpassen aan het overige recreatieverkeer.

In aansluiting op een nulmeting (najaar van 2003, vóór het ingaan van de regeling) zijn twee effectmetingen in 2004 en 2006 uitgevoerd. Doel was is om inzicht te krijgen in de tevredenheid van bezoekers en om het effect van de invoering van de regeling te meten.

Doelstellingen van deze regeling zijn:

1. beschikken over een voor iedereen duidelijk beleid,
2. verminderen hinder tussen MTB-ers en overige recreanten,
3. minimaliseren van de beperkingen voor overige fietsers op paden,
4. voorkomen van aantrekkende werking van MTB-ers van buiten de regio (dus alleen bedienen lokale MTB-ers).

In het najaar van 2009 is nu voor de 4^e maal het onderzoek uitgevoerd teneinde de effecten van en de tevredenheid over de fietsmaatregel in kaart te brengen. Dit rapport bevat de rapportage van deze 4^e meting.

Methode

Het onderzoek was in grote lijnen gelijk aan het gehouden onderzoek in 2006, en bestond uit de volgende onderdelen:

- tellingen van uitgaande MTB-ers,
- enquête onder MTB-ers en vragen naar herkomst,
- enquête onder overige bezoekers,
- tellingen van ingaande bezoekers.

Aanpak

- Uitgangspunt was het onderzoek gehouden in het jaar 2006. Zoveel mogelijk is gebruik gemaakt van dezelfde methode en dezelfde formulieren.
- Het principe van het veldwerk was tweërlei. In de eerste plaats tellen ter plaatse. In de tweede plaats uitdelen van enquêteformulieren welke geretourneerd moesten worden.
- Dit is gebeurd bij een achttal ingangen van de duinen, bij welke ook in 2006 is geënquêteerd. Vanwege de geringe opbrengst in 2006 is er dit jaar voor gekozen niet te gaan tellen en enquêteren in het nu voor MTB-ers verboden gebied in de duinen.
- De daartoe benodigde formulieren zijn zoveel mogelijk hetzelfde gehouden, maar wel aangepast aan veranderde situaties.
- Er is geënquêteerd op 3 onderzoeksdagen (1x op zaterdag, 1x op zondag en 1x op een doordeweekse dag) bij 8 duiningangen, tijdsduur 4 uur. Eveneens 3 onderzoeksavonden bij dezelfde ingangen, tijdsduur 2 uur. Afhankelijk van de drukte bij de betreffende ingang is het aantal enquêteurs vastgesteld op 1 of 2 per ingang.

- Uitgebreide instructie, begeleiding en controle van de veldwerkers was een noodzakelijke randvoorwaarde.
- De enquêteprocedure, het formulier en de begeleidende introductie zijn zodanig ingericht dat een optimale respons werd verkregen. In dit verband zijn voor beide doelgroepen, MTB-ers en overige recreanten, aantrekkelijke cadeaus verloot.
- De afgenomen enquêtes zijn elektronisch verwerkt in het softwarepakket Teleform en hieruit is een SPSS - databestand gegenereerd, welke de basis was voor de rapportage.

Belangrijke onderzoeksvragen voor deze meting zijn:

- In hoeverre zijn bezoekers en MTB-ers bekend met de zondagopenstelling voor MTB-ers?
- In hoeverre is er een verandering opgetreden in onderlinge hinder (bezoekers/MTB-ers)?
- Is er sprake van aantrekkende werking op MTB-ers van buiten de regio?
- Hoe is de tevredenheid over de regeling?
- Houden MTB-ers zich beter aan de regels dan in het verleden?
- Is het aantal MTB-ers toegenomen of afgenomen?
- Is het aantal ontmoetingen tussen bezoekers en MTB-ers veranderd?
- Is het bezoekgedrag van overige recreanten (niet-MTB-ers) veranderd?

rapportage

In het navolgende worden de resultaten van de twee enquêtes vraag voor vraag besproken, waarbij niet alleen de resultaten zelf aan de orde komen, maar ook wordt ingegaan op de verschillen die er zijn voor de onderscheiden categorieën MTB-ers dan wel recreanten, voor zover relevant voor het betreffende onderwerp. Hierbij wordt de volgorde gehanteerd van de vragenlijst. *Stelselmatig zullen de resultaten worden vergeleken met de resultaten van de eerdere metingen, voorzover althans de vraagstelling vergelijkbaar was.* Hierna volgt een hoofdstuk met daarin de belangrijkste conclusies uit het onderzoek.

In de bijlagen vindt u de gebruikte enquêteformulieren. Tevens is er een (losse) bijlage waarin een evaluatie van de enquêteprocedure is opgenomen. In samengevatte vorm worden de resultaten van de tellingen gebruikt in de hoofdstukken 2 en 3. De resultaten zelf, evenals een overzicht van de telpunten, zijn ook in een losse bijlage opgenomen. Tenslotte is er een bijlage beschikbaar waarmee de antwoorden op de open vragen kunnen worden ingezien. In de tekst van het rapport is steeds een overzicht van de gegeven antwoorden op de open vragen opgenomen.

2. Enquête onder MTB-ers.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van de enquête onder de MTB-ers. Rijgedrag, plaatsen waar gereden wordt, oordeel over het Noordhollands Duinreservaat, bekendheid met en oordeel over de MTB-regels zijn voorbeelden van de onderwerpen welke in deze enquête aan de orde zijn geweest.

Vooraf.

- Bij bijna elk onderwerp zijn analyses uitgevoerd. Voor zover hier ofwel vermeldenswaardige significante verschillen tussen deelgroepen uit kwamen, ofwel juist opvallende niet significante verschillen, zijn deze in de rapportage opgenomen.
- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 146 respondenten. Dit is aanzienlijk meer dan de 86 in 2006, maar redelijk vergelijkbaar met de 169 in 2004 en de 133 in 2003. De omvang van de doelgroep (het aantal MTB-ers in het dungebied gedurende de uren dat geteld en geënquêteerd is) is 1377. Het niet willen stoppen voor de enquêteur is een reden van non-respons, alsmede het niet terugsturen van het formulier. Er zijn, bij benadering, 460 enquêteformulieren uitgedeeld, derhalve is er een respons van 32%. Vergelijking van dit percentage met 2003 en 2004 is niet mogelijk omdat toen niet is bijgehouden hoeveel formulieren er zijn uitgedeeld. In 2006 wel, toen was het responspercentage vergelijkbaar met 31%. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep MTB-ers met een betrouwbaarheid van 0,95 een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 8%. Dit op voorwaarde van representativiteit.
- Gegeven de gekozen enquêtemomenten en de spreiding over het gebied mag niet verondersteld worden dat er sprake is van representativiteit in deze opzichten. Ofwel dat de gerealiseerde steekproef model staat voor het geheel aan MTB-ers die gedurende het jaar op alle mogelijke tijdstippen komen recreëren in het NHD. Wel kunnen de steekproefkenmerken dag, ingang en dagdeel worden vergeleken met de kenmerken van de steekproeven in 2003, 2004 en 2006 die op exact dezelfde wijze waren ingericht, zij het dat in 2003, 2004 en in 2009 op dagen in het najaar en in 2006 juist in het voorjaar is geënquêteerd. De spreiding over de dagen, ingangen en dagdelen wordt geïllustreerd in de navolgende tabellen.

→ Tabel 1.

Verdeling steekproef over de dagen

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Dinsdag	27,5%	23,2%	28,2%	32,8%
Zaterdag	33,9%	40,2%	28,2%	29,5%
Zondag	38,5%	36,6%	43,5%	37,7%

→ Tabel 2.

Verdeling steekproef over de ingangen

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
WaZ	17,4%	21,2%	16,3%	4,1%
Hk	20,9%	20,6%	5,8%	15,1%
Cas	20,9	9,7%	10,5%	24,7%
EB	6,1%	-	1,2%	1,4%
EH	10,4%	10,9%	16,3%	20,5%
Woud	15,7%	17,6%	19,8%	5,5%
Duinv	8,7%	20,0%	24,4%	22,6%
Uilev			5,8%	6,2%

(De ingangen Duinvermaak en Uilevangersweg zijn om praktische redenen in 2003 en 2004 gecombineerd in de uitkomsten).

→ Tabel 3.

Verdeling steekproef over de dagdelen.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Ochtend voor 10.30	36,5%	65,8%	59,5%	72,6%
Ochtend na 10.30	25,0%	27,8%	19,0%	14,4%
Avond	38,5%	6,3%	21,4%	13,0%

→ Tabel 4.

Verdeling steekproef over de dagdelen per dag van de respons.

	Dinsdag				Zaterdag			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	19,2%	51,5%	45,8%	81,2%	36,1%	77,3%	47,8%	60,5%
>10.30	30,8%	33,3%	29,2%	4,2%	13,9%	19,7%	13,0%	25,6%
Avond	50,0%	15,2%	25,0%	14,6%	50,0%	3,0%	39,1%	14,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

	Zondag				Totaal			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	47,6%	62,1%	75,0%	74,5%	36,5%	66,2%	59,0%	72,6%
>10.30	31,0%	32,8%	16,7%	14,5%	25,0%	27,4%	19,3%	14,4%
Avond	21,4%	5,2%	8,3%	10,9%	38,5%	6,4%	21,7%	13,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

De bovenstaande vier tabellen geven een beeld van de verdeling van de responderende MTB-ers over de dagen, dagdelen en ingangen. De schets van deze spreiding is bedoeld ter illustratie van de representativiteit. Zoals gezegd: het is niet waarschijnlijk dat de steekproef representatief is naar dag, dagdeel en gebruikte ingang. Conclusies over (veranderingen in) het bezoekpatroon zijn op basis van deze gegevens dan ook niet verantwoord te trekken. Eventuele verschuivingen blijken mogelijk duidelijker uit het resultaat van de tellingen die op dezelfde tijdstippen en plaatsen zijn gehouden (zie de bijlagen voor de telgegevens).

→ Tabel 5.

Resultaat tellingen naar dag in de week.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Dinsdag	11%	17%	15%	14%
Zaterdag	31%	45%	26%	28%
Zondag	58%	38%	59%	58%

→ Tabel 6.

Resultaat tellingen naar ingang

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
WaZ	12%	11%	3%	10%
Hk	10%	14%	7%	12%
Cas	7%	8%	3%	17%
EB	7%	0%	0%	4%
EH	13%	36%	7%	12%
Woud	8%	13%	8%	5%
Duinv	43%	19%	60%	27%
Uilev			12%	13%

→ Tabel 7.

Resultaat tellingen naar dagdeel.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Ochtend voor 10.30	33%	47%	47%	65%
Ochtend na 10.30	38%	41%	33%	27%
Avond	29%	12%	20%	8%

→ Tabel 8.

Resultaat tellingen naar dagdeel per dag.

	Dinsdag				Zaterdag			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	30%	45%	7%	48%	40%	47%	52%	67%
>10.30	23%	38%	49%	31%	28%	41%	17%	24%
Avond	47%	17%	44%	21%	32%	12%	31%	9%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

	Zondag				Totaal			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	29%	47%	56%	69%	33%	47%	47%	65%
>10.30	46%	43%	35%	27%	38%	41%	33%	27%
Avond	25%	10%	9%	14%	29%	12%	20%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er lijkt een zekere stabilisatie in het percentage MTB-ers dat (onder andere) op de zondag komt, het is nu weer 58% van de tellingen. Dit betekent overigens niet dat 58% van de MTB-ers op zondag komt, maar dat 37% van de MTB-ers (ook) op zondag komt. Deze correctie komt tot stand door rekening te houden met het feit dat er slechts één doordeweekse dag is geteld. Dit percentage was in 2006 eveneens 37%.
- Er is een duidelijke verschuiving in het gebruik van de ingangen ten opzichte van 2006. De verdeling over de ingangen lijkt weer sterk op de verdelingen van 2003 en 2004. De meest gebruikte ingang (let wel: voor de tellingen uitgang) is Duinvermaak, gevolgd door een categorie met 5 vergelijkbare ingangen. Het minst gebruikt werden de Middenweg in Egmond-Binnen en de Woudweg in Het Woud. Bij Duinvermaak moet nog worden aangevuld dat ongeveer 1/3^e deel van de getelde MTB-ers de vervolgroute in de Schoorlse Duinen koos. Achteraf gezien is de verdeling van 2006 sterk afwijkend, wellicht doordat toen in het voorjaar werd geënquêteerd.

- Er is een duidelijke daling van het aandeel MTB-ers in de avond te constateren ten opzichte van 2006 naast een stijging in het ochtendbezoek voor 10.30. Het is geen hard gegeven (zie hier onder), maar de tendens van een stijging van het ochtendbezoek voor 10.30 uur en een daling van het avondbezoek is onmiskenbaar. En dit zeker in het weekend.
- Wordt gecorrigeerd voor het feit dat er slechts op 1 dag van de week is geteld dan is de verdeling over de week: op elke doordeweekse dag 9%, door de week derhalve 45%, op zaterdag 18% en op zondag 37% van de mtb-ers.
- Wanneer we tenslotte de verdeling van de tellingen naar dag, dagdeel en ingang vergelijken met de verdeling van de op de enquêteformulieren aangegeven momenten c.q. plaatsen van verstrekking dan blijkt dat er zeker sprake is van een goede spreiding van de respons over dagen, dagdelen en ingangen, maar dat er in meerdere opzichten niet sprake is van evenredigheid. Dat de steekproef representatief is naar uitdeelmoment en –plaats van de enquête is derhalve onwaarschijnlijk.

Let wel: gezien het feit dat op een beperkt aantal momenten in slechts één week is geteld zijn conclusies mogelijk m.b.t. vergelijkingen in de tijd van afzonderlijke grootheden. Dit betekent niet dat hiermee trends kunnen worden aangetoond, omdat het uiteindelijk dan om slechts 4 waarden van deze grootheid gaat. Uitspraken over de verhoudingen binnen de tellingen van een jaar zijn niet mogelijk en zeker ook niet conclusies over toe- of afname van het totaal aantal mtb-ers (zie ook de bijlage voor de tellingen zelf). Bijvoorbeeld blijkt uit bovenstaande cijfers dat het avondbezoek in 2006 20% was en in 2009 8%. De conclusie mag dan getrokken worden dat de twee onderzochte weken een duidelijk (significant) verschillend resultaat te zien gaven. Dat wil nog niet zeggen dat voor heel 2009 circa 8% van de bezoeken in de avond is. Bovendien mag niet geconcludeerd worden dat, mede in beschouwing nemend de jaren 2003 en 2004, er sprake is van een (significant) dalende trend in het avondbezoek. Hooguit mag geconcludeerd worden dat er waarschijnlijk een tendens is tot een daling van het avondbezoek.

Omdat ook de geconstateerde verdeling over de persoonsgegevens inzicht geeft in de representativiteit van de steekproef zullen de resultaten van de vragen naar geslacht (vraag 10), leeftijd (vraag 11) en postcode (vraag 12) nu worden gepresenteerd.

Vraag 10. Wat is uw geslacht?

→ Tabel 9.

Verdeling van de respondenten per geslacht.		
		%
geslacht	man	90,4%
	vrouw	9,6%

90% van de respondenten is van het mannelijk geslacht. Dit was in 2003 86% en in 2004 88% en in 2006 87%.

Vraag 11. Wat is uw leeftijd?

→ Tabel 10.

Verdeling van de respondenten per leeftijdscategorie.		
		%
leeftijd	jonger dan 20 jaar	2,1%
	20 t/m 29 jaar	4,1%
	30 t/m 39 jaar	17,1%
	40 t/m 49 jaar	33,6%
	50 t/m 59 jaar	25,3%
	60 t/m 69 jaar	16,4%
	70 jaar of ouder	1,4%

De modale leeftijdsklasse van de MTB-ers is onveranderd 40 t/m 49 jaar met 34% (in 2003 35%, in 2004 32% en in 2006 48%). Het aandeel van de respondenten jonger dan 40 is 23% (in 2003 32%, in 2004 34% en in 2006 19%) en het aandeel van de respondenten ouder dan 50 is 43% (in 2003 37%, in 2004 31% en in 2006 33%). Er is een verschuiving in de tijd naar de wat hogere leeftijdsklassen.

Vraag 12. Wat is uw postcode?

→ Tabel 11.

Verdeling van de respondenten per postcodegebied.		
		%
postcodegebied	14	0,0%
	15	6,2%
	16	0,0%
	17	8,9%
	18	32,2%
	19	48,6%
	elders	4,1%

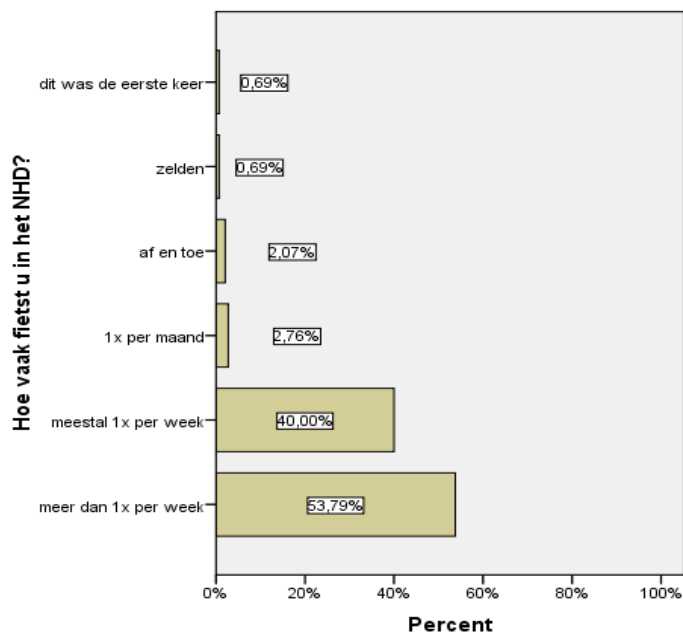
81% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 80%, in 2004 was dit 83% en in 2006 84%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst opnieuw op een bijna complete regionale herkomst.

Conclusies m.b.t. representativiteit.

De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Daarnaast is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- cq telmomenten en de periode in het jaar, gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het MTB-gebeuren gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten en plaatsen wel vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003 en 2004 en met 2006, waarbij het van belang hierbij te bedenken dat de periode waarin geënuquêteerd niet steeds dezelfde was. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie MTB-ers gedurende het gehele jaar. Wel zijn getalsmatige vergelijkingen met 2003, 2004 en 2006 mogelijk. In het navolgende zullen leeftijd en postcodegebied regelmatig worden afgezet tegen de gestelde vragen. Indien dit leidt tot een significant resultaat zal de hierop gebaseerde conclusie in de tekst worden verwoord.

Vraag 1. In de tijd van het jaar dat u MTB-rijdt, hoe vaak fietst u dan in het Noordhollands duinreservaat?

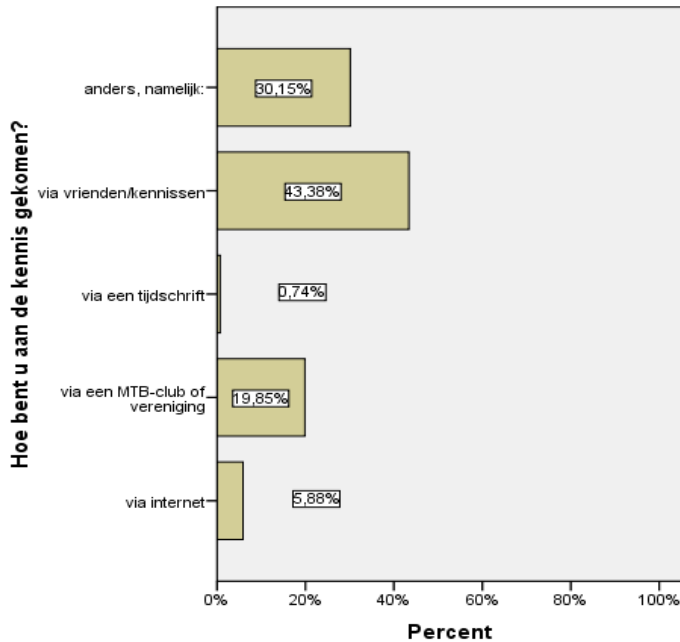
→ Grafiek 1.

94% van de respondenten fietst “meestal 1x per week” of “meer dan 1x per week” in het Noordhollands Duinreservaat. In 2004 was deze uitkomst 93% en in 2006 87%. De uitkomst is niet geheel vergelijkbaar met 2003 vanwege verschil in antwoordalternatieven. Toen gaf 81% aan “minstens 1x per week” in het NHD te fietsen. Verhoudingsgewijs ligt de bezoekfrequentie van de MTB-ers uit de postcodegebieden 18 en 19 wat hoger dan de bezoekfrequentie van de MTB-ers uit de andere postcodegebieden. Feitelijk komen praktisch alle ondervraagde MTB-ers uit deze postcodegebieden 1x per week of meer.

Vraag 2. Hoe bent u aan de kennis gekomen over de MTB-mogelijkheden in het NHD?

→ Grafiek 2.

44% van de ondervraagde MTB-ers is via vrienden/kennissen aan de kennis gekomen over de MTB-mogelijkheden in het NHD. Via een MTB-club of vereniging was 20% hiervan op de hoogte en 6% verkreeg de kennis via Internet. De meest voorkomende antwoorden bij de categorie "anders, namelijk" hebben te maken met het wonen in de omgeving en met het feit dat men van oudsher bekend is met het gebied en de mogelijkheden ervan. Vergelijking in de tijd is niet mogelijk aangezien deze vraag bij het onderhavige onderzoek voor het eerst is gesteld.

Analyses geven weinig verschillen te zien ten aanzien van de persoonskenmerken. Oudere respondenten kiezen vaker voor de categorie anders en daarmee voor de bovengenoemde redenen. Er is geen verschil naar leeftijd bij de antwoordcategorie "Internet". Wat nog wel opvallend is dat verhoudingsgewijs meer respondenten uit postcodegebied 18 aangeven via een club/vereniging op de hoogte te zijn gekomen van de MTB-mogelijkheden in het NHD.

Vraag 3. Wat onderscheidt het Noordhollands Duinreservaat (NHD) volgens u van andere MTB-terreinen die u bezoekt?

→ Tabel 12.

Vergelijking NHD met andere terreinen.

	Beter			
	2003	2004	2006	2009
Bereikbaarheid	79%	77%	76%	74%
Mogelijkheden	40%	52%	53%	57%
Omgeving	66%	68%	78%	73%
Hinder	19%	18%	20%	17%
Route kiezen	73%	68%	52%	79%

	Vergelijkbaar			
	2003	2004	2006	2009
Bereikbaarheid	21%	21%	22%	26%
Mogelijkheden	41%	30%	30%	34%
Omgeving	33%	32%	22%	26%
Hinder	44%	66%	70%	61%
Route kiezen	22%	17%	24%	16%

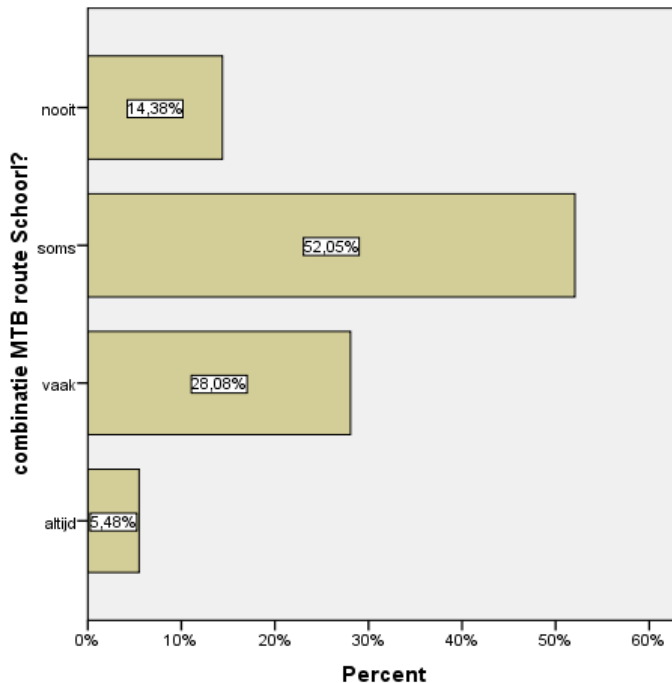
	Slechter			
	2003	2004	2006	2009
Bereikbaarheid	0%	2%	3%	0%
Mogelijkheden	20%	18%	17%	9%
Omgeving	2%	0%	0%	1%
Hinder	36%	16%	10%	22%
Route kiezen	6%	15%	24%	5%

Met betrekking tot bereikbaarheid, MTB-mogelijkheden, omgeving en de routekeuzemogelijkheden vindt meer dan de helft van de respondenten dat het NHD beter is dan de andere terreinen. Ten aanzien van de hinder van andere bezoekers vindt de meerderheid het NHD juist vergelijkbaar. Bij deze cijfers past overigens wel de kanttekening dat deze vraag gesteld is aan MTB-ers die voor het NHD gekozen hebben en dat betekent dus dat hier geen conclusies uit getrokken kunnen worden voor een soort "overall" vergelijking.

De enige min of meer trendmatige veranderingen zijn de in de loop der jaren steeds wat positiever geworden beoordelingen, in vergelijking met andere terreinen, van de MTB-mogelijkheden en de mogelijkheid om zelf een route te kiezen.

Vraag 4. Rijdt u in het Noordhollands Duinreservaat in combinatie met de MTB-route in de boswachterij Schoorl?

→ Grafiek 3.

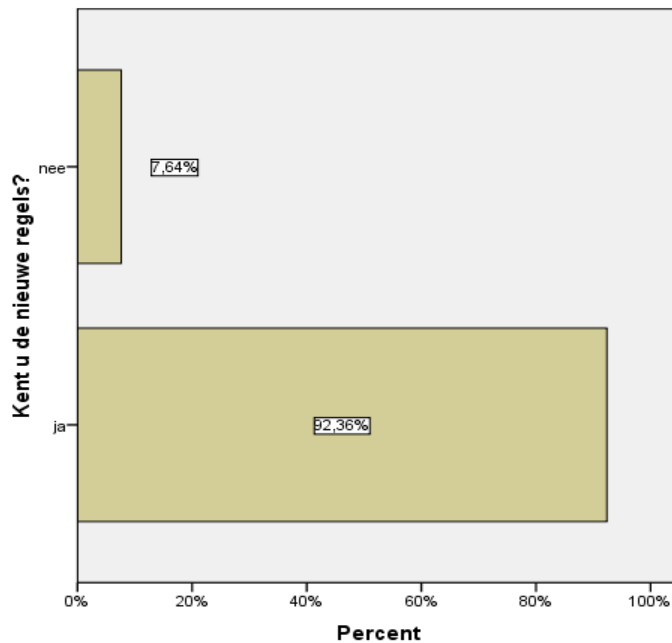
14% van de MTB-ers combineert een bezoek nooit met Schoorl, 34% doet dit juist vaak tot altijd, 53% combineert soms. Anders gezegd: 86% op z'n minst af en toe. Dit laatste percentage was in 2003 71%, in 2004 74% en in 2006 79%. De combinatie met Schoorl lijkt in toenemende mate door de MTB-er te worden gekozen.

Uit analyses blijkt:

- de combinatie hangt samen met de herkomst van de MTB-er: zij die afkomstig zijn uit postcodegebied 18 kiezen vaker voor de combinatie, MTB-ers uit postcodegebied 19 juist minder vaak,
- er is geen relatie met het dagdeel waarop de MTB-ers het enquêteformulier hebben ontvangen, noch met de dag,
- combigedrag komt bij alle MTB-ers in gelijke mate voor, ongeacht de ingang waar zij bij het verlaten van het NHD het enquêteformulier hebben ontvangen.

Vraag 5. Kent u de nieuwe regels, die sinds enige tijd gelden t.a.v. het fietsen op onverharde paden?

→ Grafiek 4.

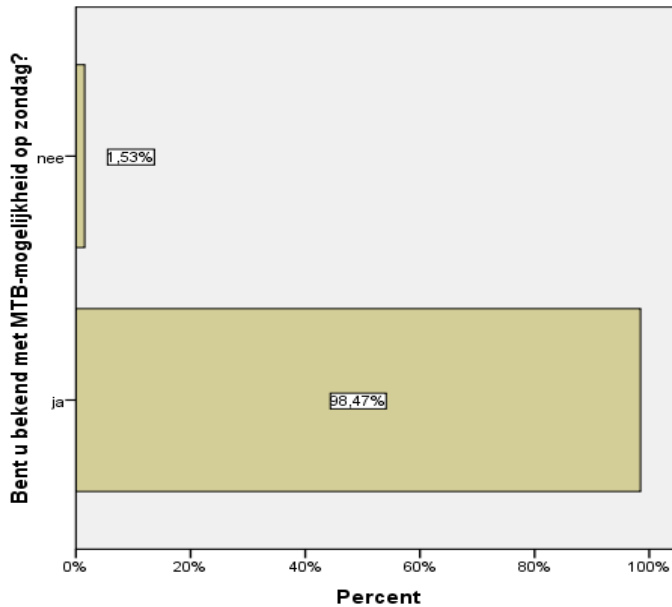
92% van de responderende MTB-ers is bekend met de regels van PWN t.a.v. fietsen op onverharde paden. In 2003 was deze bekendheid met de, alsdan nog in te voeren regels, 51%. In 2004 was de bekendheid 93% en in 2006 86%.

Uit analyses blijken geen relaties met de persoonskenmerken geslacht, leeftijd en herkomstgebied, noch met moment of plaats van enquêteren, ofwel de bekendheid hangt niet (meer) samen met welk kenmerk van de betreffende MTB-er dan ook.

Alleen de respondenten die aangeven bekend te zijn met de regels is gevraagd of men ook bekend was met de MTB-mogelijkheid op zondag en ook is deze groep een oordeel gevraagd over de regeling. De resultaten hiervan worden weergegeven in de navolgende vragen 6 en 7.

Vraag 6. Bent u bekend met het feit dat de regeling ook MTB-en op zondag voor 10.30 uur toestaat?

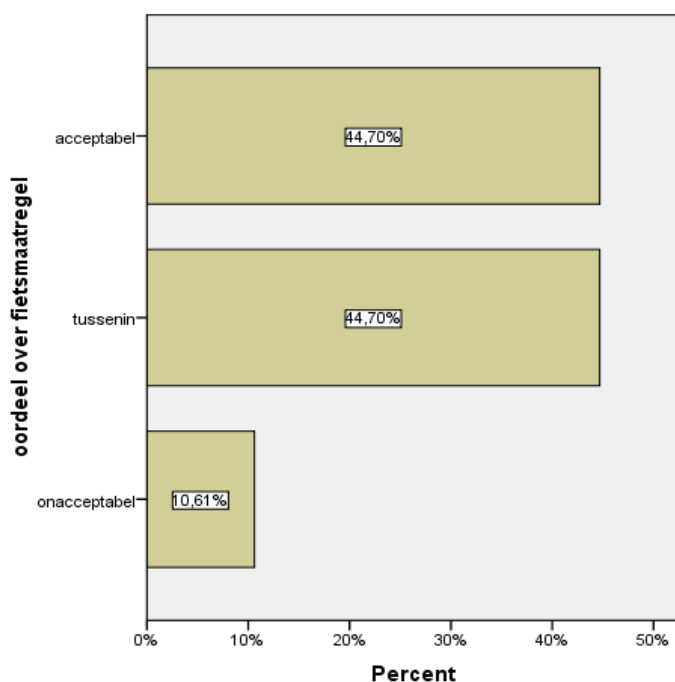
→ Grafiek 5.

Van de MTB-ers die bekend zijn met de regeling is 98% eveneens op de hoogte van de mogelijkheid om op zondag voor 10.30 uur te mountainbiken. Dit was in 2006 94%. Onderzoeken op verschillen zijn bij deze omvang niet meer aan de orde.

Vraag 7. Wat is uw oordeel over de fietsmaatregel in zijn huidige vorm?

→ Grafiek 6.

45% van de respondenten, die bekend zijn met de regeling, vindt de regeling acceptabel, 11% onacceptabel en 45% zit daar ergens tussenin (getallen afgerond). Uit de volgende tabel blijkt de vergelijking met 2003, 2004 en 2006.

→ Tabel 13.

Vergelijking oordeel over regeling met 2003.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Acceptabel	16%	6%	28%	45%
Tussenin	43%	30%	51%	45%
Onacceptabel	41%	64%	21%	11%

De acceptatie van de regeling bij die MTB-ers die er mee bekend zijn was van 2003 op 2004 duidelijk afgenomen, maar is in de periode tussen najaar 2004 en voorjaar 2006 aanzienlijk veranderd. Toen, in 2004, vond nog 1 op de 5 mtb-ers de regeling onacceptabel. Dat is nu in 2009 zelfs gedaald naar 1 op de 10.

Er is geen relatie tussen het al of niet acceptabel vinden van de regeling en de persoonskenmerken van de respondent en ook niet met de bezoekfrequentie of het bezoekmoment. Dit laatste is enigszins opmerkelijk. Zoals uit onderstaande tabel blijkt vinden ook (en zelfs in ruimere mate) de MTB-ers die na 10.30 uur en in de avond zijn geënquêteerd de regeling in ruime mate acceptabel.

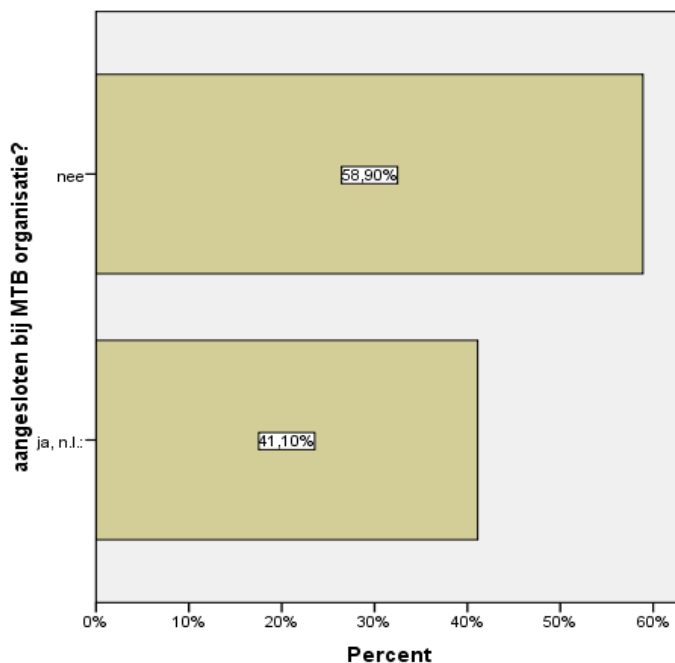
→ Tabel 14.

Oordeel over de fietsmaatregel per enquêtemoment.

		dagdeel			
		ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond	totaal
		%	%	%	%
oordeel over fietsmaatregel	onacceptabel	10,4%	5,0%	18,8%	10,6%
	tussenin	52,1%	25,0%	25,0%	44,7%
	acceptabel	37,5%	70,0%	56,2%	44,7%

Vraag 8. Bent u aangesloten bij een MTB- of soortgelijke organisatie en zo ja welke?

→ Grafiek 7.

41% van de bezoekende MTB-ers is aangesloten bij een MTB-organisatie. Dit was in 2003 21%, in 2004 17% en in 2006 13%. De organisaties die meerdere keren genoemd zijn, zijn: Le Champion, De Zeeleeuw, NHN en Alcmaria Vitrix. Ruim 40% van de MTB-ers die aangesloten waren bij een MTB-organisatie was aangesloten bij "De Zeeleeuw".

De bekendheid met de regels van PWN en het oordeel over deze regels is niet anders onder de groep MTB-ers die aangesloten zijn bij een organisatie dan onder de groep die dat niet is.

Vraag 9. Heeft u zelf suggesties waar PWN in dit verband haar voordeel mee zou kunnen doen?

Alle gegeven suggesties zijn opgenomen in de bijlagen. Het blijkt dat de MTB-ers wederom in ruime mate bereid zijn mee te denken en met veel suggesties komen. De meest genoemde suggesties betreffen verruiming van de MTB-mogelijkheden. Opvallende opmerkingen betreffen de klachten over loslopende koeien en suggesties om de voorlichting over MTB-en aan de overige recreanten te verbeteren. Voor verbijzondering: zie de bijlage.

3. Enquête onder recreanten

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van de enquête onder de overige recreanten. Bezoekgedrag, ondervonden hinder van andere bezoekers waaronder MTB-ers, bekendheid met en oordeel over de beperkingen ten aanzien van het MTB-rijden zijn voorbeelden van de onderwerpen welke in deze enquête aan de orde zijn geweest.

Vooraf.

- Bij bijna elk onderwerp zijn analyses uitgevoerd. Voor zover hier ofwel vermeldenswaardige significante verschillen tussen deelgroepen uit kwamen, ofwel juist opvallende niet significante verschillen, zijn deze in de rapportage opgenomen.
- Er is sprake van een steekproef ter grootte van 558 respondenten (2003: 986, 2004:695 en 2006: 662). De omvang van de doelgroep (het aantal recreanten in het duingebied gedurende de uren dat geteld en geënquêteerd is) is 3264. Er zijn 1600 formulieren uitgedeeld, derhalve is de respons 35%. Dit was in 2006: 46%. Vergelijking van dit percentage met 2003 en 2004 is niet mogelijk omdat toen niet is bijgehouden hoeveel formulieren er zijn uitgedeeld. Getalsmatige conclusies die voor de steekproef worden getrokken gelden voor de gehele doelgroep, met dien verstande dat uitspraken over de gehele groep recreanten, met een betrouwbaarheid van 0,95, een onnauwkeurigheid hebben van maximaal +/- 4%. Dit op voorwaarde van representativiteit.
- Gegeven de gekozen enquêtemomenten en de spreiding over het gebied mag niet verondersteld worden dat er sprake is van representativiteit in deze opzichten. Ofwel dat de gerealiseerde steekproef model staat voor het geheel aan overige recreanten die gedurende het jaar op alle mogelijke tijdstippen komen recreëren in het NHD. Wel kunnen de steekproefkenmerken dag, ingang en dagdeel worden vergeleken met de kenmerken van de steekproef in 2003, 2004 en 2006, die op exact dezelfde wijze was ingericht, zij het dat in 2004 en in 2009 op dagen in het najaar en in 2003 en 2006 juist in het voorjaar is geënquêteerd. De spreiding over de dagen, ingangen en dagdelen wordt geïllustreerd in de navolgende vier tabellen.

→ Tabel 15.

Verdeling steekproef over de dagen

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Dinsdag	32,0%	22,5%	39,0%	21,5%
Zaterdag	30,9%	32,1%	31,9%	25,6%
Zondag	37,2%	45,4%	29,1%	52,9%

→ Tabel 16.

Verdeling steekproef over de ingangen

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
WaZ	10,1%	10,9%	13,7%	7,9%
Hk	14,9%	21,9%	19,1%	24,2%
Cas	22,4%	14,5%	15,3%	13,4%
EB	11,4%	10,5%	8,0%	6,6%
EH	7,2%	8,7%	13,9%	13,6%
Woud	19,4%	17,9%	9,7%	10,4%
Duinv	14,6%*)	15,6%*)	20,4%*)	17,0%
Uilev				6,8%

*) combinatie Duinvermaak en Uilevangersweg

→ Tabel 17.

Verdeling steekproef over de dagdelen.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Ochtend voor 10.30	37,5%	36,1%	42,8%	48,2%
Ochtend na 10.30	43,0%	43,0%	26,4%	36,7%
Avond	19,5%	20,9%	30,8%	15,1%

→ Tabel 18.

Verdeling steekproef over de dagdelen per dag van de respons.

	Dinsdag				Zaterdag			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	34,3%	41,4%	46,3%	24,2%	35,2%	37,9%	40,6%	43,4%
>10.30	44,5%	29,7%	21,9%	48,3%	41,5%	40,7%	16,8%	37,1%
Avond	21,2%	29,0%	31,8%	27,5%	23,3%	21,5%	42,6%	19,6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

	Zondag				Totaal			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30	42,0%	32,2%	40,8%	60,3%	37,5%	36,1%	42,9%	48,2%
>10.30	43,0%	50,2%	40,2%	31,9%	43,0%	43,0%	25,7%	36,7%
Avond	15,0%	17,6%	19,0%	9,6%	19,5%	20,9%	31,5%	15,1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De bovenstaande vier tabellen geven een beeld over de verdeling van de responderende overige recreanten over de dagen, dagdelen en ingangen. De schets van deze spreiding is bedoeld ter illustratie van de representativiteit. Zoals gezegd: het is niet waarschijnlijk dat de steekproef representatief is naar dag, dagdeel en gebruikte ingang. Conclusies over (veranderingen in) het bezoekpatroon zijn op basis van deze gegevens dan ook niet verantwoord te trekken. Eventuele verschuivingen blijken mogelijk duidelijker uit het resultaat van de tellingen die op dezelfde tijdstippen en plaatsen zijn gehouden (zie hiervoor ook de bijlagen).

→ Tabel 19.

Resultaat tellingen naar dag in de week.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Dinsdag	16%	18%	14%	17%
Zaterdag	19%	30%	28%	25%
Zondag	65%	52%	58%	58%

→ Tabel 20.

Resultaat tellingen naar ingang

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
WaZ	9%	4%	6%	9%
Hk	21%	20%	23%	23%
Cas	24%	24%	12%	24%
EB	13%	4%	4%	6%
EH	3%	15%	17%	10%
Woud	9%	14%	6%	7%
Duinv	21%	19%	14%	9%
Uilev			18%	10%

→ Tabel 21.

Resultaat tellingen naar dagdeel.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Ochtend voor 10.30		34%	35%	37%
Ochtend na 10.30	79%	51%	42%	48%
Avond	21%	15%	23%	15%

→ Tabel 22.

Resultaat tellingen naar dagdeel per dag.

	Dinsdag				Zaterdag			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30		45%	10%	39%		39%	49%	41%
>10.30	76%	39%	41%	37%	57%	44%	19%	40%
Avond	24%	16%	49%	24%	43%	17%	32%	19%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

	Zondag				Totaal			
	2003	2004	2006	2009	2003	2004	2006	2009
<10.30		27%	35%	35%		34%	35%	37%
>10.30	86%	59%	53%	54%	79%	51%	42%	48%
Avond	14%	14%	12%	11%	21%	15%	23%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er zijn geen duidelijke trendmatige wijzigingen in de spreiding over de dagen in de week en de dagdelen en in het gebruik van de ingangen.
- Wordt gecorrigeerd voor het feit dat er slechts op 1 dag van de week is geteld dan is de verdeling over de week: op elke doordeweekse dag 10%, derhalve door de week 50%, op zaterdag 15% en op zondag 35% van de bezoekers. Dit was in 2006 respectievelijk 45%, 18% en 37%.

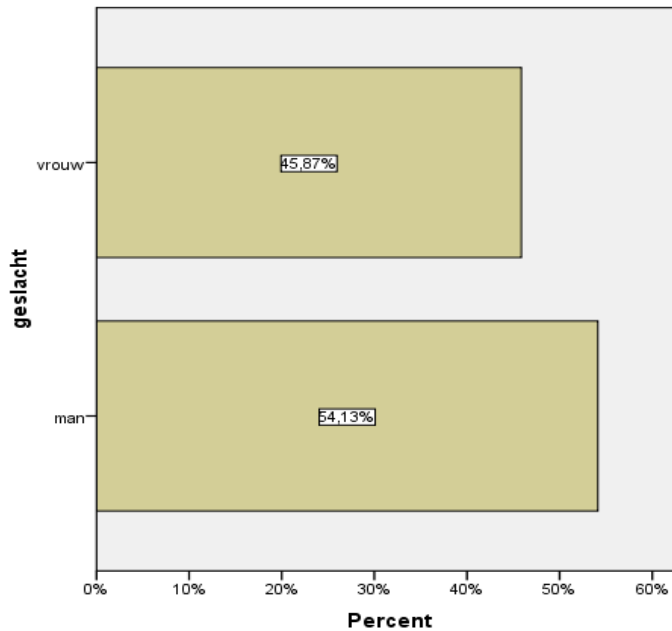
Let wel: gezien het feit dat op een beperkt aantal momenten in slechts één week is geteld zijn de enige conclusies die uit deze uitkomsten getrokken mogen worden de vergelijkingen in de tijd (en dan nog voorzichtig). Uitspraken over de verhoudingen binnen de tellingen van

een jaar zijn niet mogelijk en zeker ook niet conclusies over toe- of afname van het totaal aantal recreanten.

Omdat ook de geconstateerde verdeling over de persoonsgegevens inzicht geeft in de representativiteit van de steekproef zullen de resultaten van de vragen naar geslacht (vraag 16), leeftijd (vraag 17) en postcode (vraag 18) nu worden gepresenteerd.

Vraag 16. Wat is uw geslacht?

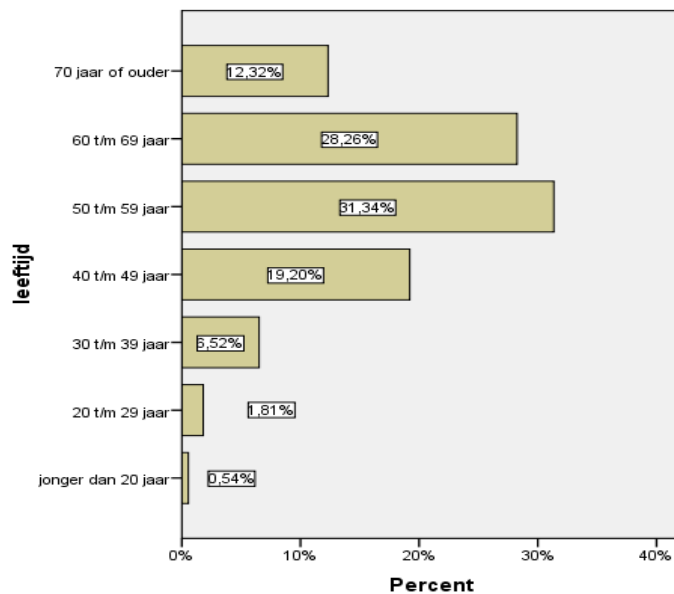
→ Grafiek 8.

54% van de respondenten is van het mannelijk geslacht. Dit was 61% in zowel 2003 als 2004 en in 2006 55%.

Vraag 17. Wat is uw leeftijd?

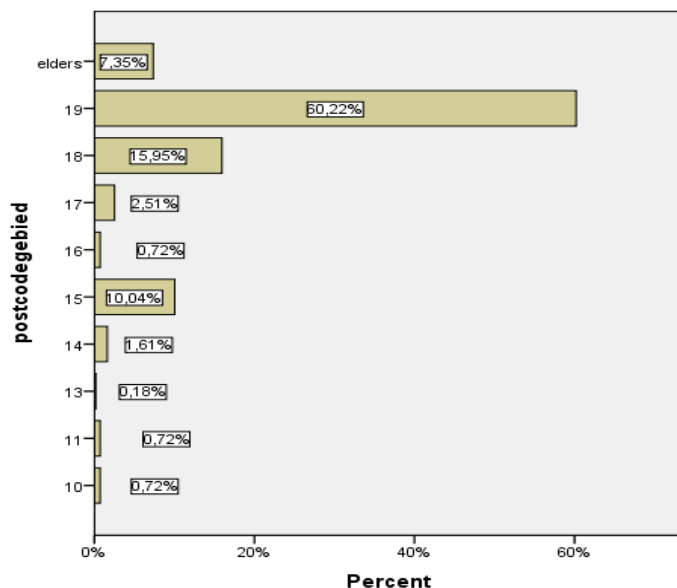
→ Grafiek 9.

De modale leeftijdsklasse van de overige recreanten is 50 t/m 59 jaar met 31%, hoewel ook de leeftijdsklassen 40 t/m 49 jaar met 19% en 60 t/m 69 jaar met 29% een belangrijk aandeel in de groep overige recreanten hebben. Het aandeel van de respondenten ouder dan 50 jaar is 72%. Dit laatste percentage was 60% in 2003 en 54% in 2004 en in 2006: 63%.

Vraag 18. Wat is uw postcode?

→ Grafiek 10.

76% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 68%, in 2004 75% en in 2006 80%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst op een bijna complete regionale herkomst. 7% van de overige recreanten komt van buiten de regio. Dit was in 2003 12%, in 2004 9% en in 2006 eveneens 7%.

Conclusies m.b.t. representativiteit.

De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Daarnaast is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het overall bezoek van overige recreanten gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten en plaatsen redelijk vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003, 2004 en 2006, waarbij het van belang hierbij te bedenken dat de periode waarin geënquêteerd niet steeds dezelfde was. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie overige recreanten gedurende het gehele jaar. Wel zijn redelijk goede getalsmatige vergelijkingen met 2003, 2004 en 2006 mogelijk. In het navolgende zullen leeftijd en postcodegebied regelmatig worden afgezet tegen de gestelde vragen. Indien dit leidt tot een significant resultaat zal de hierop gebaseerde conclusie in de tekst worden verwoord.

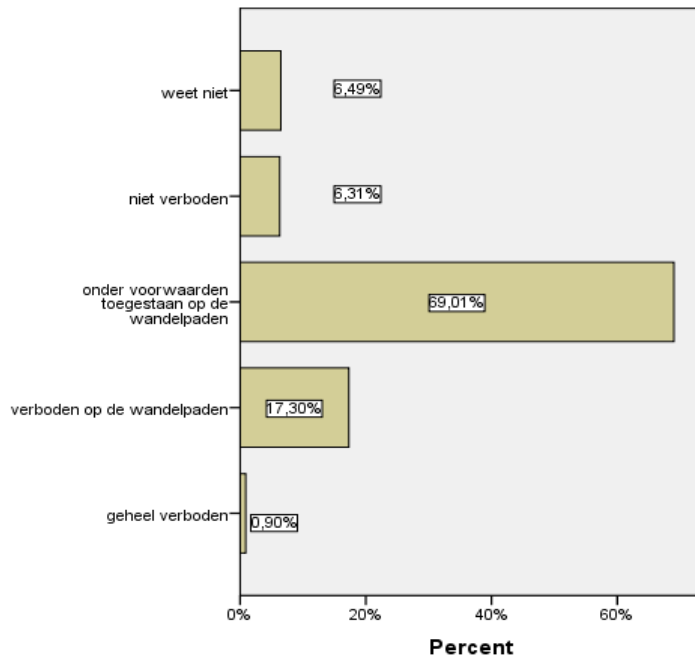
I. INLEIDENDE VRAGEN.

Allereerst een drietal vragen over de bekendheid met regels m.b.t. mountainbiken en hinder in het algemeen.

Vraag 1. Welke regels denkt u dat er op dit moment gelden voor het MTB-en in het Noordhollands Duinreservaat?

→ Grafiek 11.

Kennis over huidige regeling.

69% van de bezoekers denkt dat MTB-en onder voorwaarden is toegestaan op wandelpaden, 17% denkt dat MTB-en is verboden op de wandelpaden, 6% denkt dat het in het geheel niet is verboden. Dit laatste percentage was 32 in 2003, 7% in 2004 en 4% in 2009. Hoewel de vraag qua antwoordalternatieven niet vergelijkbaar is met die van 2003, maar wel met 2004 en 2006 zijn uit de onderstaande tabel toch conclusies te trekken.

→ Tabel 23.

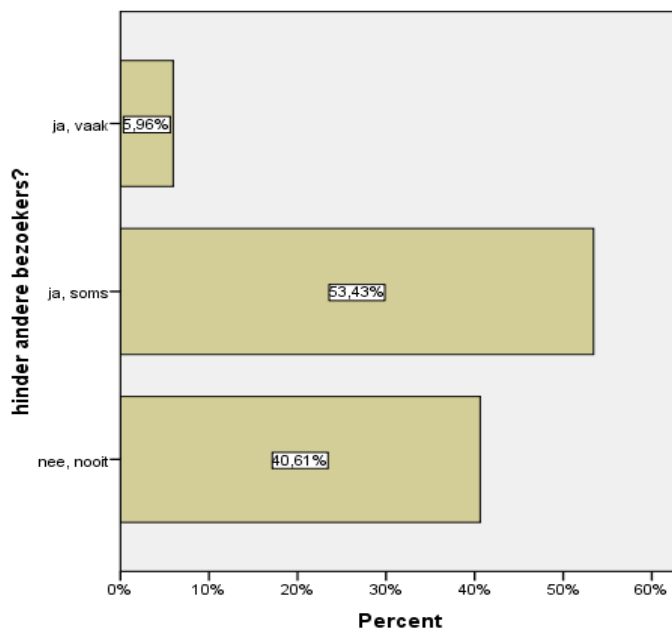
Kennis omtrent MTB-regeling bij overige recreanten.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Geheel verboden	6%	4%	3%	1%
Verboden op wandelpaden	41%	20%	17%	17%
Onder voorwaarden toegestaan op wandelpaden		62%	68%	69%
Niet verboden	32%	7%	4%	6%
Weet niet	21%	7%	7%	7%

Er mag geconcludeerd worden dat de kennis van de geldende regels is toegenomen van 32% in 2003, via 62% in 2004 en 68% in 2006 naar 69% in 2009 en dus kennelijk niet meer verandert. Uit analyses blijkt, evenals in 2004 en 2006, dat de bezoekers uit postcodegebied 19, relatief beter op de hoogte zijn van de regeling dan de gemiddelde bezoeker.

Vraag 2. Ondervindt u wel eens hinder van andere bezoekers?
 (Vraag over de situatie nadat in de zomer van 2005 de regeling is aangepast).

→ Grafiek 12.

41% van de bezoekers ondervindt nooit hinder van andere bezoekers. 53% daarentegen soms wel en 6% ondervindt vaak hinder van andere bezoekers. Deze percentages zijn vrijwel vergelijkbaar met vorige onderzoeken. Zie onderstaande tabel.

→ Tabel 24.

Hinder van andere bezoekers in de tijd.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Nee, nooit	43%	41%	43%	41%
Ja, soms	52%	55%	51%	53%
Ja, vaak	5%	4%	6%	6%

Uit analyses blijkt geen enkele relatie met de persoonskenmerken, wel ondervinden bezoekers voor 10.30 uur verhoudingsgewijs meer hinder van andere bezoekers. Zie onderstaande tabel.

→ Tabel 25.

Hinder van andere bezoekers per dagdeel.

		dagdeel		
		ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond
hinder andere bezoekers?	nee, nooit	34,3%	44,1%	52,4%
	ja, soms	59,3%	50,0%	42,9%
	ja, vaak	6,3%	5,9%	4,8%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%

De navolgende vraag is alleen voorgelegd aan die bezoekers die aangeven soms dan wel vaak hinder te ondervinden van andere bezoekers (dit is 59% van de bezoekers).

Vraag 3. Van wie ondervindt u dan hinder?

De bezoekers die hinder ondervinden van andere bezoekers ondervinden dat in eerste instantie van MTB-ers met 75%, vervolgens van racefietsers met 47% en op de derde plaats van loslopende honden (26%). De andere overlastvormen volgen deze 3 op afstand. Uit de volgende tabel blijken mogelijke verschillen met dezelfde vraag in de vorige enquêtes.

→ Tabel 26.

Hinder van andere bezoekers 2009 versus 2003, 2004 en 2006.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Wandelaars	6%	7%	5%	6%
Gewone fietsers	12%	13%	8%	9%
Mtb-ers	57%	59%	65%	75%
Racefietsers	53%	49%	52%	47%
Indiv. Hardlopers	4%	4%	3%	4%
Groepen hardlopers	14%	15%	11%	12%
Ruiters	4%	5%	5%	5%
Auto's	7%	8%	9%	11%
Loslopende honden	32%	36%	33%	26%
Aangelijnde honden	4%	4%	4%	2%
Anders	6%	7%	4%	9%

Vergelijking van 2006 met 2004 en 2003 leidde tot de conclusie dat er nauwelijks of geen veranderingen waren in de hinder die de groep overige recreanten ondervond van andere bezoekers. Vergelijken we 2009 met deze uitkomsten dan moet de conclusie worden getrokken dat er toch een stijging valt te constateren in het percentage van de overige bezoekers dat aangeeft hinder te ondervinden van andere bezoekers en daarbij dan specifiek van MTB-ers. Daar staat bijvoorbeeld tegenover een daling van het percentage dat hinder ondervindt van loslopende honden. Voor de volledigheid: van de 59% van de bezoekers die überhaupt hinder ondervinden ondervindt dus 75% hinder van mtb-ers. Derhalve ondervindt 44% van de totale groep overige recreanten hinder van MTB-ers. Dit was in 2003 32%, in 2004 35% en in 2006 37%.

De categorie "anders" leverde een redelijke diversiteit aan mogelijke hinder, waarbij er één is die bij een eventuele toekomstige vervolvenquête nadrukkelijk ook in bovenstaand rijtje thuishoort: de Schotse Hooglander.

Overigens wordt, evenals in vorige onderzoeken, de categorie mountainbikers niet anders beantwoord al naar gelang de kennis omtrent de MTB-regeling. Ofwel het al of niet op de hoogte zijn van de regeling heeft geen invloed op de hinder die men wel of niet ondervindt van MTB-ers.

De volgende 3 vragen zijn alleen voorgelegd aan die bezoekers die aangaven wel eens hinder van andere bezoekers te ondervinden en bovendien dan aangaven dat het hier (onder andere) om MTB-ers gaat. Dit betekent dat 44% van de bezoekers deze vragen heeft beantwoord. Dit heeft tot consequentie dat de onnauwkeurigheid van de uitkomsten van de vragen 4,5 en 6 nu (afgerond) 6% is.

II. VRAGEN OVER DE HINDER DIE WORDT ONDERVONDEN VAN MOUNTAINBIKERS.

Vraag 4. Wat is de aard van de hinder die u wel eens (of geregeld) ondervindt van mountainbikes? (meerdere antwoorden mogelijk)

Die bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder in eerste instantie door het schrik-effect (77%), in tweede instantie doordat ze moeten uitwijken (51%) en op de derde plaats doordat ze op die manier in hun natuurbeleving worden verstoord (28%).

Uit de volgende tabel blijken mogelijke verschillen met dezelfde vraag in vorige onderzoeken.

→ Tabel 27.

Aard hinder van MTB-ers 2009 versus 2006, 2004 en 2003.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Onbeleefd gedrag	20%	18%	19%	17%
Gevaarlijk gedrag	31%	23%	23%	26%
Geschreeuw mtb-er	33%	27%	27%	30%
Schrik	79%	76%	73%	77%
Moeten uitwijken	60%	49%	51%	51%
Onveilig gevoel	28%	24%	25%	22%
Verstoring natuurbeleving	49%	41%	36%	28%
Anders	4%	4%	4%	4%

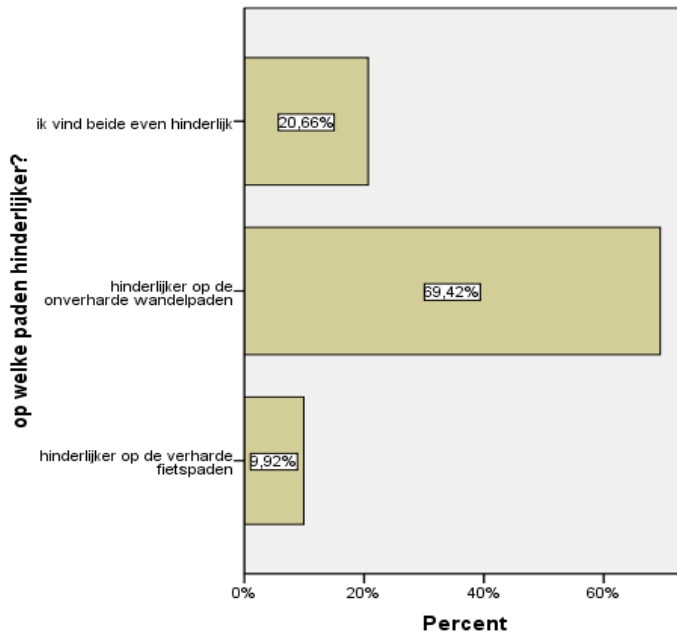
Ten opzichte van 2006 zijn er nauwelijks wijzigingen. De belangrijkste categorie was en is "schrik" en deze is vrijwel onveranderd. De categorie "verstoring natuurbeleving" wordt geleidelijk aan minder door de respondenten gekozen.

Uit analyses komt alleen de bevinding dat het "moeten uitwijken" verhoudingsgewijs door jongere respondenten als een groter probleem wordt ervaren dan door oudere respondenten.

De categorie anders leverde weinig structureel terugkerende, in het bovenstaande nog niet genoemde, hindermogelijkheden op. Iets vaker dan incidenteel genoemd werden: het vernielen van de wandelpaden en het niet aangeven middels een signaal dat men er aan komt.

Vraag 5. Waar ondervindt u de meeste hinder: op verharde fietspaden of op de onverharde wandelpaden?

→ Grafiek 13.

69% van de bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder vooral op de onverharde wandelpaden. 10% ondervindt deze hinder op de verharde fietspaden en 21% op beide. Deze uitkomst is anders dan de uitkomst van 2006, toen met respectievelijk 59%, 12% en 29%. Deze was vrijwel identiek aan zowel die van 2003 als die van 2004. Ofwel: de ervaren hinder op (alleen) de onverharde paden is toegenomen ten opzichte van de onderzochte week in 2006.

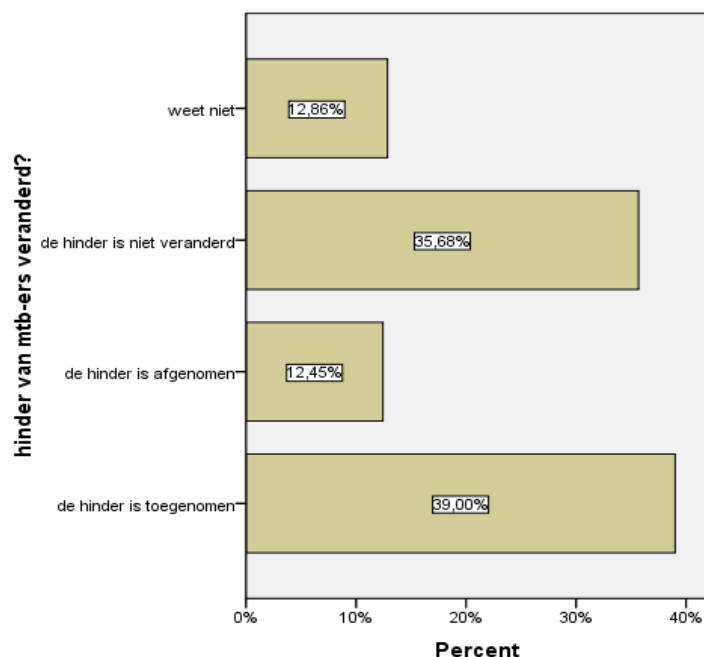
→ Tabel 28.

Plaats van ondervonden hinder van MTB-ers in de tijd.

	% in 2003	% in 2004	% in 2006	% in 2009
Verharde fietspaden	9%	10%	12%	10%
Onverharde fietspaden	60%	58%	59%	69%
Beide	32%	32%	29%	21%

Vraag 6. Vindt u dat de hinder door mountainbikers de afgelopen paar jaar is veranderd?

→ Grafiek 14.

13% van de overige recreanten die hinder ondervindt van mountainbikers kan niet aangeven of deze hinder is veranderd, 36% geeft aan dat er niets is veranderd, 12% zegt dat de hinder is afgenomen en 39% is van mening dat de hinder juist is toegenomen. Vergelijking van de uitkomst met die van 2004 en 2006 is mogelijk met behulp van de volgende tabel.

→ Tabel 29.

Verandering hinder van MTB-ers 2009 versus, 2006 en 2004.

	% in 2004	% in 2006	% in 2009
weet niet	21%	22%	13%
geen verandering	40%	38%	36%
afgenomen	22%	13%	12%
toegenomen	17%	27%	39%

De conclusie is dat het gedeelte van de overige bezoekers dat hinder ondervindt van MTB-ers en bovendien van mening is dat deze hinder de afgelopen paar jaar is toegenomen een groter wordend gedeelte van deze categorie bezoekers wordt. Voor de volledigheid: van de 44% die hinder ondervindt en dat ondervindt van MTB-ers geeft 39% aan dat de hinder is toegenomen. Dat betreft dan 17% van alle respondenten.

Uit analyses blijkt geen relatie met de persoonskenmerken van de respondenten. Wel geven de zondagbezoekers en de bezoekers die voor 10.30 uur komen relatief vaker aan dat de hinder is toegenomen.

III. VRAGEN OVER HET AFGELEGDE BEZOEK.

De vragen binnen deze categorie gaan over het bezoek waarbij het enquêteformulier aan de bezoeker is uitgedeeld.

Vraag 7. Welke activiteit(en) heeft u tijdens dit bezoek uitgevoerd? (meerdere antwoorden mogelijk).

→ Tabel 30.

Activiteiten op enquêtedag.

	%
wandelen	59,0%
gewoon fietsen	25,4%
racefietsen	3,2%
joggen	29,7%
picknicken	2,0%
zonnen o.i.d.	2,7%
strandbezoek	8,4%
doorgang naar elders	5,2%
iets anders	7,9%

Wandelen met 59%, fietsen met 25% en joggen met 30% zijn de belangrijkste activiteiten van de bezoekers van het Noordhollands Duinreservaat. Deze uitkomsten zijn redelijk vergelijkbaar met 2003 en 2004 en 2006. Meerdere malen gegeven antwoorden bij de categorie "anders" zijn "nordic walking", "hardlopen", "paardrijden" en vreemd genoeg ook "mountainbiken". Zie verder de bijlage.

Er zijn een aantal, ook reeds bij de vorige enquêtes geconstateerde en soms wel enigszins voor de hand liggende, verschillen te constateren per subgroep van de bezoekers.

Aangezien de informatie die hieruit is af te leiden niet direct met het doel van deze enquête te maken heeft worden de resultaten van deze "crossings" gepresenteerd in bijlage 3.

Vraag 8. Wat was het motief voor dit bezoek? (meerdere antwoorden mogelijk)

→ Tabel 31.

Bezoekmotief op enquêtedag.

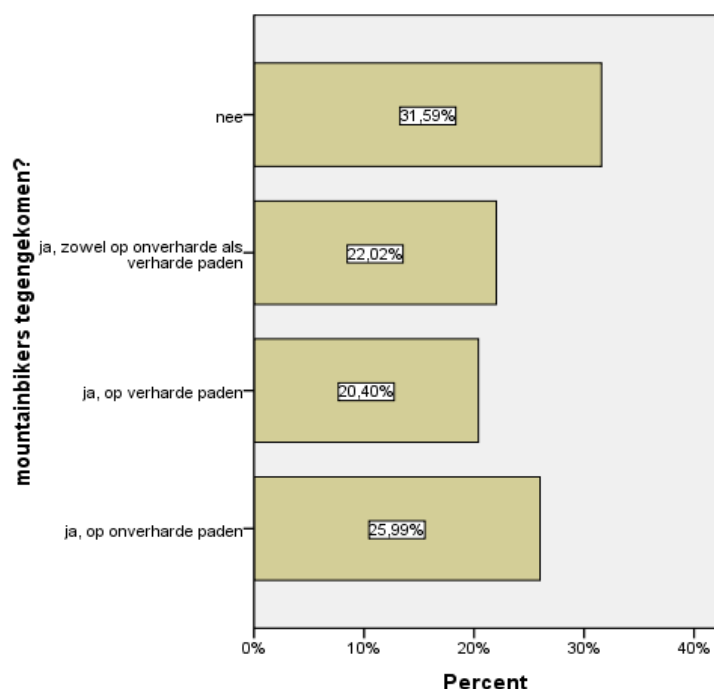
	%
hond uitlaten	8,6%
natuurstudie	0,7%
genieten van natuur en landschap	65,2%
samenzijn met familie/vrienden	16,5%
tot rust komen	24,9%
sportief bezig zijn	66,8%
kinderen laten spelen	4,3%
genieten van de rust	34,2%
eenzaamheid	11,1%

Genieten van de natuur met 65%, sportief bezig zijn met 67%, genieten van de rust met 34% en tot rust komen met 25% zijn de belangrijkste motieven voor een bezoek aan het Noordhollands Duinreservaat. In 2003, 2004 en 2006 waren deze verhoudingen ongeveer hetzelfde.

Ook nu zijn er een aantal, ook reeds bij de vorige enquêtes geconstateerde en soms wel enigszins voor de hand liggende, verschillen te constateren per subgroep van de bezoekers. Aangezien de informatie die hieruit is af te leiden niet direct met het doel van deze enquête te maken heeft worden de resultaten van deze "crossings" eveneens gepresenteerd in bijlage 3.

Vraag 9. Bent u mountainbikers tegengekomen tijdens dit bezoek?

→ Grafiek15.

68% van de bezoekers is tijdens het bezoek MTB-ers tegen gekomen. Dit was in 2003 54%, in 2004 49% en in 2006 53%. De vraag is in 2006 iets gewijzigd in die zin dat de "ja-categorie" is verbijzonderd tot a. op onverharde paden, b. op verharde paden en c. op beide. De uitkomsten van deze vraag laat zich derhalve niet met alle 4 de categorieën vergelijken met vorige onderzoeken, maar het totaal wel en per categorie met 2006. Zie de volgende tabel.

→ Tabel 32.

Ontmoetingen met MTB-ers op enquêtedag 2009 versus 2006.

	2003	2004	2006	2009
Nee	46%	51%	47%	32%
Ja	54%	49%	53%	68%
Ja, zowel op onverharde als op verharde paden.			14%	22%
Ja, op verharde paden.			19%	20%
Ja, op onverharde paden.			20%	26%

In 2009 zijn er op de betreffende enquêtedagen meer ontmoetingen geweest met MTB-ers dan in de voorgaande onderzoekjaren. Of dit eenmalig of trendmatig is valt op basis van deze cijfers niet te concluderen. In dit verband is het relevant om het aantal getelde MTB-ers bij de 4 onderzoeken in beschouwing te nemen. In afgeronde honderdtallen:

2003: 400

2004: 500

2006: 800

2009: 1400

Als er meer MTB-ers waren is het ook aannemelijk dat er meer ontmoetingen waren. Dan is het zelfs verwonderlijk dat het ontmoetingspercentage in 2009 niet hoger is dan 68%. Naar aanleiding hiervan dringt zich de, bij dit onderzoek niet onderzochte, vraag op in hoeverre er

sprake is van mijdingsgedrag bij beide categorieën bezoekers. Is het denkbaar dat op drukke dagen (zondag) de MTB-ers zich in bepaalde gebieden minder ophouden en dit zelfde dan voor de overige bezoekers?

Er zijn verschillen per ingang, dag en dagdeel. Zie respectievelijk de onderstaande 3 tabellen voor deze verschillen.

→ Tabel 33.

MTB-ers per ingang.

		ingang							
		WaZ	Hk	Cas	EB	EH	Woud	Duinv	Uilev
		%	%	%	%	%	%	%	%
mountainbikers tegengekomen?	ja, op onverharde paden	18,6%	30,6%	38,7%	21,6%	14,7%	22,8%	24,2%	28,9%
	ja, op verharde paden	18,6%	17,2%	10,7%	32,4%	30,7%	24,6%	12,6%	34,2%
	ja, zowel op onverharde als verharde paden	30,2%	24,6%	17,3%	13,5%	21,3%	14,0%	28,4%	18,4%
	nee	32,6%	27,6%	33,3%	32,4%	33,3%	38,6%	34,7%	18,4%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

De bezoekers die de ingangen Heemskerk en Castricum genomen hebben zijn vaker MTB-ers op onverharde paden tegengekomen dan bijvoorbeeld de bezoekers die de ingangen Wijk aan Zee of Egmond aan de Hoef hebben genomen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het percentage ontmoetingen met MTB-ers per ingang globaal op dezelfde wijze in 2009 is gestegen als het overall percentage.

→ Tabel 34.

MTB-ers per ingang in de tijd.

	Mtb-ers tegen gekomen in %			
	2003	2004	2006	2009
<i>WaZ</i>	53%	45%	48%	67%
<i>Hk</i>	53%	52%	50%	72%
<i>Cas</i>	41%	39%	37%	67%
<i>EB</i>	51%	42%	58%	68%
<i>EH</i>	68%	38%	46%	67%
<i>Woud</i>	60%	61%	63%	61%
<i>Duinv</i>	51%	54%	83%	65%
<i>Uilev</i>			59%	82%
<i>Totaal</i>	54%	49%	53%	68%

→ Tabel 35.

MTB-ers per dag.

		dag		
		di	za	zo
		%	%	%
mountainbikers tegengekomen?	ja, op onverharde paden	18,6%	27,7%	28,1%
	ja, op verharde paden	17,8%	17,0%	23,1%
	ja, zowel op onverharde als verharde paden	11,0%	24,8%	25,1%
	nee	52,5%	30,5%	23,7%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Op zondag komen de meeste overige recreanten mtb-ers tegen (76%), gevolgd door de zaterdag met 69% en de doordeweekse dag met 48%. Het meest opvallende verschil in 2006 ten opzichte van 2004 bestond uit een toename van de ontmoetingen op zondag van 49% tot 72%. Dit percentage blijft nu ongeveer gelijk met 76%, terwijl de percentages op zaterdag en dinsdag gestegen zijn. Ook dit roept de vraag op naar het eerder genoemde, mogelijk bestaande, mijdingsgedrag.

→ Tabel 36.

MTB-ers per dag in de tijd.

	Mtb-ers tegen gekomen in %			
	2003	2004	2006	2009
<i>Dinsdag</i>	35%	38%	39%	48%
<i>Zaterdag</i>	48%	60%	53%	69%
<i>Zondag</i>	68%	49%	72%	76%
<i>totaal</i>	54%	49%	53%	68%

→ Tabel 37.

MTB-ers per dagdeel.

		dagdeel		
		ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond
		%	%	%
mountainbikers tegengekomen?	ja, op onverharde paden	34,8%	20,7%	10,7%
	ja, op verharde paden	17,2%	25,6%	17,9%
	ja, zowel op onverharde als verharde paden	33,3%	12,8%	8,3%
	nee	14,6%	40,9%	63,1%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Wat het moment op de dag betreft dat overige recreanten MTB-ers tegenkomen valt te constateren dat de minste mtb-ers in de avond worden tegengekomen met 37%, maar dat op de ochtend voor 10.30 uur 85% van de overige recreanten een ontmoeting heeft met een MTB-er en na 10.30 uur is dit nog 59%. Overigens blijkt uit deze tabellen duidelijk dat het MTB-en op onverharde paden op de ochtend voor 10.30 een duidelijk belangrijker activiteit is dan op de andere momenten op de dag.

Uit onderstaande tabel valt af te leiden dat het toenemen van het percentage ontmoetingen geheel zijn oorzaak vindt in het gestegen percentage ontmoetingen voor 10.30 uur. Zie onderstaande tabel.

→ Tabel 38.

MTB-ers per dagdeel in de tijd.

	Mtb-ers tegen gekomen in %			
	2003	2004	2006	2009
< 10.30	61%	67%	61%	85%
> 10.30	53%	46%	58%	59%
Avond	44%	26%	38%	37%
Totaal	54%	49%	53%	68%

Tenslotte blijkt uit analyses dat er een verschil is tussen de verschillende categorieën overige bezoekers qua uitgevoerde activiteit op de enquêtedag en het percentage ontmoetingen. Globaal zijn de wandelaars en de joggers bijvoorbeeld meer MTB-ers op onverharde paden tegengekomen. Hetgeen natuurlijk geen verrassende conclusie is. Zie onderstaande tabel.

→ Tabel 39.

MTB-ers tegengekomen op enquêtedag per verrichte activiteit.

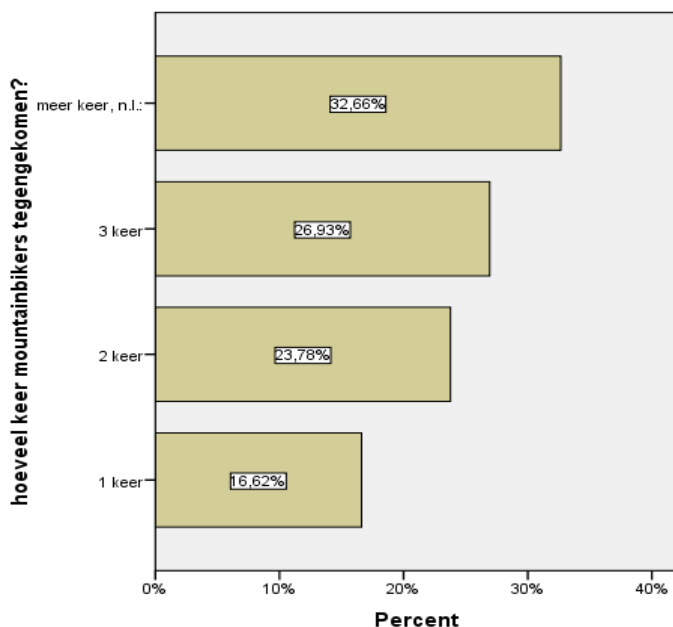
	mountainbikers tegengekomen?				
	ja, op onverharde paden	ja, op verharde paden	ja, zowel op onverharde als verharde paden	nee	totaal
	%	%	%	%	%
wandelen	24,5%	17,5%	19,0%	39,0%	100,0%
gewoon fietsen	12,9%	35,3%	20,1%	31,7%	100,0%
racefietsen	5,6%	50,0%	22,2%	22,2%	100,0%
joggen	41,6%	12,7%	34,3%	11,4%	100,0%
picknicken	0,0%	18,2%	54,5%	27,3%	100,0%
zonnen o.i.d.	0,0%	20,0%	53,3%	26,7%	100,0%
strandbezoek	13,0%	19,6%	30,4%	37,0%	100,0%
doorgang naar elders	10,3%	31,0%	24,1%	34,5%	100,0%
iets anders	31,8%	6,8%	36,4%	25,0%	100,0%

Uit bovenstaande tabel valt nog de conclusie te trekken dat een substantieel deel van de overige recreanten, die komen fietsen of racefietsen, MTB-ers tegengekomen op onverharde paden. Dit roept een vraag op naar het eigen fietsgedrag. Deze vraag komt later (vraag 15) aan de orde.

De navolgende vragen 10,11,12 zijn alleen gesteld aan die bezoekers die tijdens hun bezoek ook daadwerkelijk MTB-ers zijn tegengekomen.

Vraag 10. Hoeveel keer bent u tijdens dit bezoek een MTB-er of een groep MTB-ers tegengekomen?

→ Grafiek 16.

Als de bezoekers MTB-ers tegenkwamen op de dag van enquêteren gebeurde dat in 67% van de gevallen maximaal 3 keer. 33% van de bezoekers die MTB-ers tegenkwamen, dat is dus 22% van het totale aantal bezoekers, kwamen meer dan 3 keer MTB-ers tegen. Dit laatste percentage was 7% in 2004 en 11% in 2006. Indien het meer dan 3 ontmoetingen met MTB-ers betrof ging het in 36% van de gevallen om maximaal 5 en in 90% van de gevallen om maximaal 10 ontmoetingen. Deze aantallen zijn redelijk vergelijkbaar met 2003, 2004 en 2006.

Het gemiddeld aantal keren waarin de bezoekers MTB-ers tegenkwamen is 3,8 keer en is niet verschillend al naar gelang de gebruikte ingang, maar wel naar de dag of het dagdeel van enquêteren.

Zie voor het geconstateerde verschil onderstaande tabellen.

→ Tabel 40.

Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per dag.

		aantal ontmoetingen
		gemiddeld
dag	di	2,5
	za	4,0
	zo	4,1
	totaal	3,8

→ Tabel 41.

Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per dagdeel.

		aantal ontmoetingen
		gemiddeld
dagdeel	ochtend voor 10.30 uur	4,3
	ochtend na 10.30 uur	3,2
	avond	2,5
	totaal	3,8

Geconcludeerd mag worden dat er meer ontmoetingen zijn in het weekend en voor 10.30 uur. Vergelijking met de vorige onderzoeken is mogelijk aan de hand van onderstaande twee tabellen.

→ Tabel 42.

Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per dagdeel in de tijd.

	Gemiddeld aantal ontmoetingen			
	2003	2004	2006	2009
< 10.30	2,8	2,9	2,8	4,3
> 10.30	3,3	2,5	3,1	3,2
Avond	3,4	1,9	3,1	2,5
Totaal	3,1	2,6	2,9	3,8

→ Tabel 43.

Gemiddeld aantal ontmoetingen met MTB-ers per dag in de tijd.

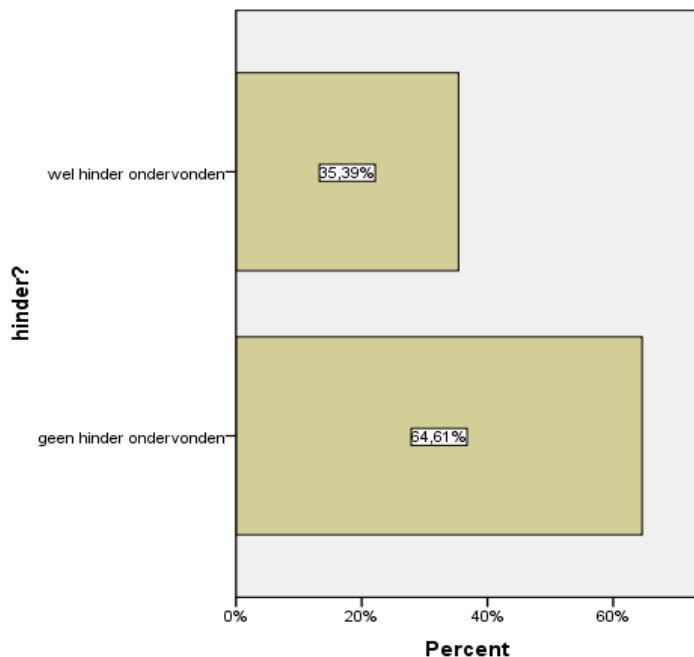
	Gemiddeld aantal ontmoetingen			
	2003	2004	2006	2009
Dinsdag	3,3	2,2	2,3	2,5
Zaterdag	2,1	2,7	2,9	4,0
Zondag	3,6	2,7	3,5	4,1
Totaal	3,1	2,6	2,9	3,8

Op grond van bovenstaande tabellen kan geconcludeerd worden dat er een stijging is van het aantal ontmoetingen en dat deze stijging vooral komt door een toename van het aantal ontmoetingen, qua dagdeel, voor 10.30 uur en, qua dag, in het weekend.

Tenslotte is het van belang dat er een significant verschil is in het gemiddeld aantal ontmoetingen al naar gelang de plaats waar deze plaats vinden. Ontmoetingen op onverharde paden zijn er met gemiddeld 3,0 MTB-ers. Op verharde paden met gemiddeld 3,5 MTB-ers en tenslotte op zowel onverharde als verharde paden met gemiddeld 4,9 MTB-ers. Deze aantallen staan tot elkaar in dezelfde verhouding als in 2006.

Vraag 11. Hebt u hinder ondervonden bij deze ontmoetingen?

→ Grafiek 17.

65% van de bezoekers die MTB-ers zijn tegengekomen geven aan geen hinder van deze ontmoetingen te hebben ondervonden. Derhalve 35% wel. In 2006 was dit 71% en 29%, terwijl in 2003 en 2004 de verhoudingen vrijwel identiek waren aan 2006. Van de gehele groep bezoekers heeft dus 24% MTB-ers ontmoet *bij het betreffende bezoek* én daar hinder van ondervonden (was 14% in 2004 en 15% in 2006). Het is zinvol dit percentage af te zetten tegen het percentage bezoekers dat *in het algemeen*, sinds de invoering van de regeling, hinder ondervindt van MTB-ers. Dit is 44% (zie vragen 2 en 3).

Uit analyses blijkt het volgende.

- De ondervonden hinder is niet verschillend al naar gelang de dag of de gebruikte ingang. Wel hebben bezoekers voor 10.30 uur verhoudingsgewijs vaker, indien zij MTB-ers zijn tegengekomen, daar hinder van ondervonden.
- De recreanten die aangeven hinder te ondervinden zijn gemiddeld 4,9 maal MTB-ers tegen gekomen. Zij die geen hinder ondervonden ontmoetten gemiddeld 3,2 keer MTB-ers.
- Er wordt relatief minder vaak door racefietsers en gewone fietsers aangegeven dat er hinder wordt ondervonden, terwijl de wandelaars juist vaker aangeven hinder te ondervinden.
- Ook ondervinden bezoekers die om sportieve redenen naar het NHD komen minder hinder van MTB-ers terwijl bezoekers die komen om rust te zoeken juist vaker aangeven hinder van MTB-ers te ondervinden.
- Overige recreanten die de regeling kennen (vraag 1) zowel als overige recreanten die de regeling acceptabel vinden (vraag 13) ondervinden als zij MTB-ers tegenkomen deze ontmoeting(en) minder vaak als hinderlijk. Zie ook vraag 13.
- Overige recreanten die mtb-ers tegenkomen op onverharde paden geven vaker aan hiervan hinder te ondervinden dat wanneer deze op verharde paden worden tegen gekomen. Zie onderstaande tabel.

→ Tabel 44.

Ondervonden hinder per ontmoetingsplaats.

		hinder?	
		geen hinder ondervonden	wel hinder ondervonden
		%	%
mountainbikers tegengekomen?	ja, op onverharde paden	57,3%	42,7%
	ja, op verharde paden	80,9%	19,1%
	ja, zowel op onverharde als verharde paden	58,3%	41,7%
	nee	100,0%	0,0%
	totaal	65,5%	34,5%

Voor de duidelijkheid worden in het navolgende overzicht de verschillende percentages nog even op een rijtje gezet en vergeleken met 2003, 2004 en 2006.

→ Tabel 45.

Hinderpercentages MTB-ers in 2009 vergeleken met 2003, 2004 en 2006.

	2003	2004	2006	2009
MTB-ers ontmoet op enquêtedag.	54%	49%	53%	68%
Hiervan ook hinder ondervonden.	30%	28%	29%	35%
Door MTB-ers gehinderde bezoekers als percentage van alle bezoekers.	16%	14%	15%	24%
Hinder in het algemeen, dus niet persé op de enquêtedag.	57%	59%	57%	59%
Hiervan hinder ondervonden door MTB-ers.	57%	59%	65%	75%
Door MTB-ers gehinderde bezoekers als percentage van alle bezoekers.	32%	35%	37%	44%

Uit bovenstaande tabel valt de conclusie te trekken dat er aanvankelijk niet zoveel veranderde, maar dat de cijfers van het onderhavige onderzoek toch een stijging laten zien van de hinder die de overige recreanten ondervinden van MTB-ers. Of deze stijging een trendmatige, significante, stijging is mag op basis van dit onderzoek niet geconcludeerd worden.

De navolgende vraag is alleen gesteld aan die bezoekers die tijdens hun bezoek MTB-ers zijn tegengekomen en bovendien aangaven daar hinder van te hebben ondervonden.

Vraag 12. Indien u hinder ondervond tijdens dit bezoek, wat was de aard hiervan? (meerdere antwoorden mogelijk)

→ Tabel 46.

Aard hinder van ontmoeting MTB-ers op enquêtedag.

onbeleefd gedrag	9,8%
gevaarlijk gedrag	18,9%
geschreeuw	22,7%
schrik	63,6%
moeten uitwijken	63,6%
gevoel van onveiligheid	25,0%
verstoring natuurbeleving	28,0%
anders	,8%

De aard van de hinder, die wordt ondervonden van MTB-ers door die respondenten die deze zijn tegengekomen, en bovendien daarvan hinder ondervonden, bestond in eerste instantie uit schrik met 64%, maar ook uit het gedwongen worden om uit te wijken met 64% en een verstoring van de natuurbeleving met 28%. In voorgaande jaren waren deze percentages vergelijkbaar. Bovendien geldt dat wanneer de vraag in zijn algemeenheid wordt gesteld, dus niet specifiek betreffende de enquêtedag (vraag 4), tot dezelfde “top-drie” wordt geconstateerd.

IV. VRAGEN OVER DE REGULERING VAN HET MOUNTAINBIKEN IN HET NOORDHOLLANDS DUINRESERVAAT (vragen gesteld aan iedereen).

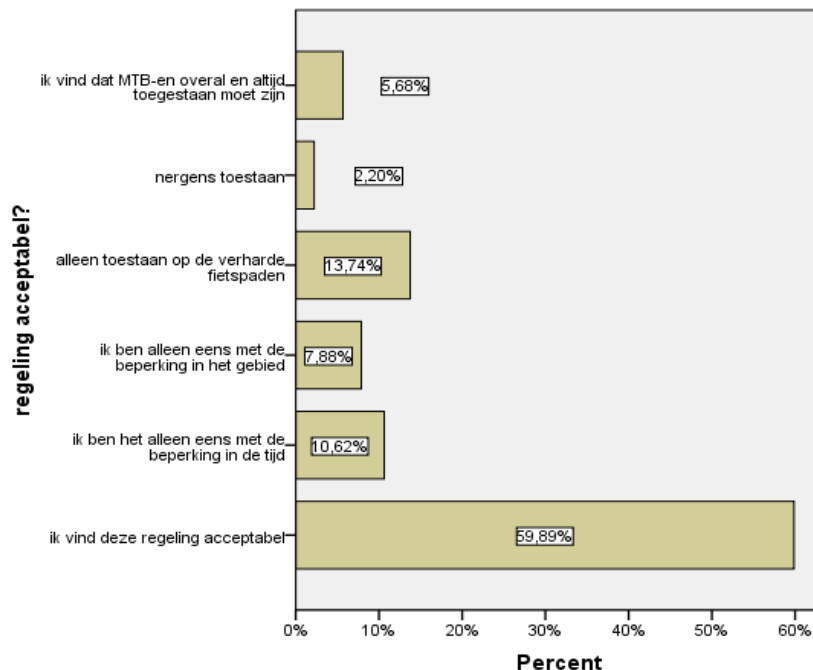
De nu geldende regeling houdt het volgende in:

- **Mountainbikers zijn welkom op onverharde wandelpaden:**
 - a. elke dag 's morgens vanaf zonsopkomst tot 10.30 uur,
 - b. in het beboste deel van het duingebied, zoals aangegeven door de bordjes.
- **Mountainbikers zijn de hele dag welkom op de verharde fietspaden, mits zij zich aanpassen aan het overige recreatieverkeer.**

Vraag 13. Vindt u de genoemde regeling acceptabel of niet acceptabel?

- ik vind deze regeling acceptabel
- ik ben het alleen eens met de beperking in de tijd (deel a)
- ik ben het alleen eens met de beperking in het gebied (deel b)
- ik vind dat MTB-en en fietsen alleen toegestaan moet zijn op verharde paden
- ik vind dat MTB-en nergens toegestaan moet zijn (dus ook niet op de fietspaden)
- ik vind dat MTB-en overal en altijd toegestaan moet zijn

→ Grafiek 18.

60% van de bezoekers vindt de regeling acceptabel (was in 2004 51% en in 2006 53%), 11% is het alleen eens met de beperking in de tijd, 8% is het juist alleen eens met de beperking in het gebied, 14% vindt dat MTB-en alleen op verharde paden toegestaan moet zijn, 2% vindt dat het nergens toegestaan moet zijn en tenslotte vindt 6% dat het overal toegestaan moet zijn. Vergelijking met 2004 en 2006 is mogelijk middels onderstaande tabel. Door andere antwoordalternatieven is vergelijking met 2003 niet aan de orde.

→ Tabel 47.

Acceptatie van de MTB-regeling door de overige bezoekers in de tijd.

		2004	2006	2009
regeling acceptabel?	ik vind deze regeling acceptabel	51%	53%	60%
	ik ben het alleen eens met de beperking in de tijd	7%	7%	11%
	ik ben alleen eens met de beperking in het gebied	10%	11%	8%
	alleen toestaan op de verharde fietspaden	19%	19%	14%
	nergens toestaan	4%	3%	2%
	ik vind dat MTB-en overal en altijd toegestaan moet zijn	9%	7%	6%

De respondenten vinden in duidelijk hogere mate de MTB-regeling acceptabel dan dat in verleden het geval was.

Analyses leverden de volgende aanvullende resultaten:

- Er zijn geen relaties met de plaats en het moment van enquêteren.
- Bezoekers die op de enquêtedag gewandeld hebben vinden de regeling minder vaak acceptabel en vinden juist vaker dat MTB-en alleen op verharde paden toegestaan moet zijn. Deze conclusie werd ook al in 2006 getrokken.
- Net als in 2004 en 2006 vinden bezoekers die vanwege een sportief motief naar het NHD kwamen vaker dat MTB-en altijd en overal toegestaan moet zijn. Daar staat tegenover dat rustzoekers in mindere mate aangeven de regeling acceptabel te vinden en juist vaker vinden dat het alleen op verharde fietspaden toegestaan moet zijn.
- De relatie tussen het oordeel over de regeling en het al of niet hinder ondervonden hebben bij het laatste bezoek blijkt uit de volgende twee tabellen.

→ Tabel 48.

Relatie tussen oordeel over regeling van bezoekers en het hebben ervaren van hinder – acceptatie per klasse van hinder.

		hinder?		
		geen hinder ondervonden	wel hinder ondervonden	totaal
		%	%	%
regeling acceptabel?	ik vind deze regeling acceptabel	66,9%	38,4%	59,9%
	ik ben het alleen eens met de beperking in de tijd	7,6%	13,6%	10,6%
	ik ben alleen eens met de beperking in het gebied	8,0%	11,2%	7,9%
	alleen toestaan op de verharde fietspaden	7,6%	28,0%	13,7%
	nergens toestaan	,8%	6,4%	2,2%
	ik vind dat MTB-en overal en altijd toegestaan moet zijn	9,2%	2,4%	5,7%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%

→ Tabel 49.

Relatie tussen oordeel over regeling van bezoekers en het hebben ervaren van hinder – hinder per klasse van acceptatie.

		hinder?		
		geen hinder ondervonden	wel hinder ondervonden	totaal
		%	%	%
regeling acceptabel?	ik vind deze regeling acceptabel	77,8%	22,2%	100%
	ik ben het alleen eens met de beperking in de tijd	52,8%	47,2%	100%
	ik ben alleen eens met de beperking in het gebied	58,8%	41,2%	100%
	alleen toestaan op de verharde fietspaden	35,2%	64,8%	100%
	nergens toestaan	20,0%	80,0%	100%
	ik vind dat MTB-en overal en altijd toegestaan moet zijn	88,5%	11,5%	100%
	totaal	66,8%	33,2%	100%

Uit de eerste tabel is de conclusie te trekken dat overige recreanten die bij het bezoek op de enquêtedag MTB-ers zijn tegengekomen en daar hinder van hebben ondervonden de geldende regeling in veel mindere mate acceptabel vinden dan de overige recreanten die MTB-ers zijn tegengekomen en daar geen hinder van hebben ondervonden, te weten 38% acceptatie versus 67%.

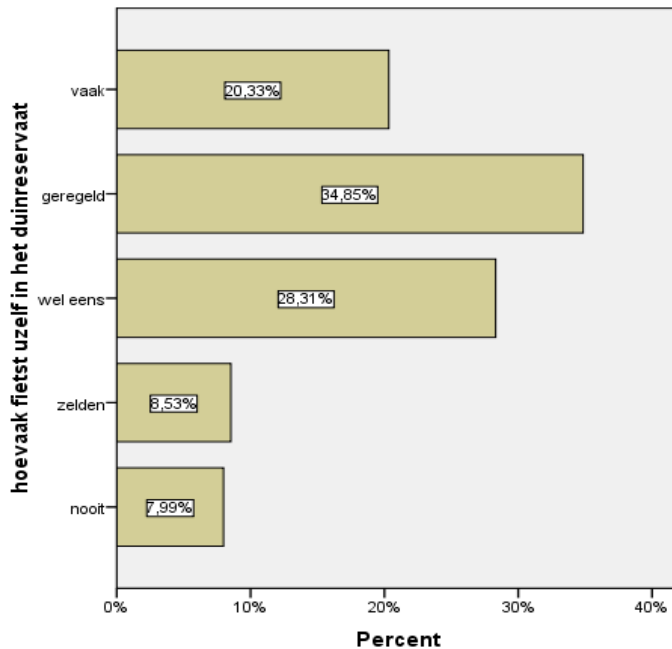
Uit de tweede tabel valt de conclusie te trekken dat 78% van de overige recreanten die de regeling acceptabel vinden en bovendien op de enquêtedag MTB-ers zijn tegengekomen daar geen hinder van ondervonden, terwijl bijvoorbeeld maar 20% van de overige recreanten die de regeling onacceptabel vinden en vinden dat MTB-en nergens toegestaan moet zijn en die bovendien op de enquêtedag MTB-ers zijn tegengekomen daar geen hinder van ondervonden.

Ofwel: de acceptatie van de regeling heeft iets te maken met het al of niet ervaren hebben van hinder, maar het is ook niet ondenkbaar dat het al of niet ervaren van hinder iets te maken heeft met de acceptatie van de regeling.

- e. Tenslotte is nog gebleken dat er geen relatie is tussen de kennis over de bestaande regeling (vraag 1) en de acceptatie van de regeling. In andere woorden: recreanten die niet goed op de hoogte waren van de regeling, maar die er in de loop van de enquête mee op de hoogte zijn gebracht, denken niet anders over het acceptabel zijn van de regeling dan de recreanten die van meet af aan precies wisten hoe de regeling is. Hetgeen doet vermoeden dat een (nog) betere voorlichting over de regeling de acceptatie niet (nog meer) doet toenemen.

Vraag 14. Hoe vaak fietst u zelf in het Noordhollands Duinreservaat?

→ Grafiek 19.

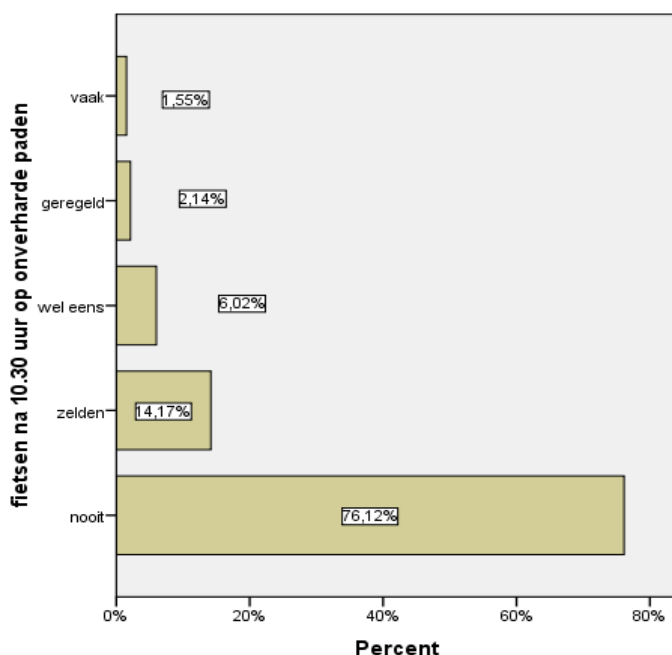
55% van de overige bezoekers fietst zelf geregeld tot vaak in het NHD en nog eens 28% wel eens, 17% fiets zelden tot nooit in het NHD. Deze vraag is niet gesteld in 2003 en 2004 en volstrekt vergelijkbaar met 2006.

Uit analyses blijkt dat frequente fietsers verhoudingsgewijs beter op de hoogte zijn van de regeling dan minder frequente fietsers. Er is geen relatie tussen de eigen fietsfrequentie en het al of niet ondervinden van hinder en ook niet met de acceptatie van de regeling.

De navolgende vraag is alleen gesteld aan die groep recreanten die in ieder geval wel eens fietst in het NHD.

Vraag 15. Als u fietst na 10.30 uur fietst u dan ook op de onverharde paden?

→ Grafiek 20.

90% van de overige recreanten die minstens wel eens fietst in het NHD fietst nooit of zelden op de onverharde paden. Derhalve 10% wel eens tot vaak. Uit onderstaande tabel blijkt dat frequente fietsers iets vaker ook op de onverharde paden fietsen.

→ Tabel 50.

Gebruik onverharde fietspaden per fietsfrequentie

		zelden	wel eens	geregeld	vaak
		%	%	%	%
wel of niet onverhard	zelden of nooit	95,7%	94,2%	89,6%	83,8%
	wel eens tot vaak	4,3%	5,8%	10,4%	16,2%
	totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tenslotte: heeft u nog suggesties voor de beheerder van het NHD ten aanzien van het mountainbiken?

Zeer veel bezoekers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een suggestie te verschaffen. Deze opmerkingen zijn ongecorrigeerd beschikbaar in een aparte (losse) bijlage bij dit rapport. Er zijn zeer praktische en nuttige suggesties gegeven. Veelvuldig terugkerende onderwerpen zijn:

- het creëren van een apart MTB-parcours,
- spreiden van de MTB-mogelijkheden over de dag,
- handhaving,
- aparte MTB-paden, net als ruiterspaden,
- toestaan in de avond,
- verbieden op onverharde paden,
- veel problemen met racefietsers,
- aparte zomer- en wintertijden.

4. Samenvatting en conclusies

⇒ SAMENVATTING

Samenvatting van de tellingen en de enquête onder de MTB-ers.

De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er lijkt een zekere stabilisatie in het percentage MTB-ers dat (onder andere) op de zondag komt, het is nu weer 58% van de tellingen.
- Er is een duidelijke daling van het aandeel MTB-ers in de avond te constateren ten opzichte van 2006 naast een stijging in het ochtendbezoek voor 10.30. De tendens van een stijging van het ochtendbezoek voor 10.30 uur en een daling van het avondbezoek is onmiskenbaar. En dit zeker in het weekend.
- Wordt gecorrigeerd voor het feit dat er slechts op 1 dag van de week is geteld dan is de verdeling over de week: op elke doordeweekse dag 9%, door de week derhalve 45%, op zaterdag 18% en op zondag 37% van de MTB-ers.
- Gezien het feit dat op een beperkt aantal momenten in slechts één week is geteld zijn de enige conclusies die uit de uitkomsten getrokken mogen worden de vergelijkingen in de tijd. Uitspraken over de verhoudingen binnen de tellingen van een jaar zijn niet mogelijk en zeker ook niet conclusies over toe- of afname van het totaal aantal mtb-ers.

De belangrijkste resultaten met betrekking tot de controle op representativiteit zijn:

- 81% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 80%, in 2004 was dit 83% en in 2006 84%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst opnieuw op een bijna complete regionale herkomst van de MTB-ers.
- De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Door het kiezen van dezelfde dagen, momenten en plaatsen zijn de resultaten vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003 en 2004 en met 2006. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie MTB-ers gedurende het gehele jaar.

De belangrijkste resultaten van de enquête zijn:

- 94% van de respondenten fietst “meestal 1x per week” of “meer dan 1x per week” in het Noordhollands Duinreservaat. In 2004 was deze uitkomst 93% en in 2006 87%.
- 44% van de ondervraagde MTB-ers is via vrienden/kennissen aan de kennis gekomen over de MTB-mogelijkheden in het NHD. Via een MTB-club of vereniging was 20% hiervan op de hoogte en 6% verkreeg de kennis via Internet.
- Met betrekking tot bereikbaarheid, MTB-mogelijkheden, omgeving en de routekeuzemogelijkheden vindt meer dan de helft van de respondenten dat het NHD beter is dan de andere terreinen. Ten aanzien van de hinder van andere bezoekers vindt de meerderheid het NHD juist vergelijkbaar. De enige min of meer trendmatige veranderingen zijn de in de loop der jaren de steeds wat positiever geworden beoordelingen, in vergelijking met andere terreinen, van de MTB-mogelijkheden en de mogelijkheid om zelf een route te kiezen.
- 14% van de MTB-ers combineert een bezoek nooit met Schoorl, 34% doet dit juist vaak tot altijd, 53% combineert soms. Anders gezegd: 86% op z'n minst af en toe. Dit laatste percentage was in 2003 71%, in 2004 74% en in 2006 79%. De combinatie met Schoorl lijkt in toenemende mate door de MTB-er te worden gekozen.
- 92% van de responderende MTB-ers is bekend met de regels van PWN t.a.v. fietsen op onverharde paden. In 2003 was deze bekendheid met de, alsdan nog in te voeren regels, 51%. In 2004 was de bekendheid 93% en in 2006 86%.

- Van de MTB-ers die bekend zijn met de regeling is 98% eveneens op de hoogte van de mogelijkheid om op zondag voor 10.30 uur te mountainbiken. Dit was in 2006 94%.
- 45% van de respondenten, die bekend zijn met de regeling, vindt de regeling acceptabel, 11% onacceptabel en 45% zit daar ergens tussenin.
- De acceptatie van de regeling, bij die MTB-ers die er mee bekend zijn, was van 2003 op 2004 duidelijk afgenomen, maar is in de periode tussen najaar 2004 en voorjaar 2006 aanzienlijk veranderd. Toen, in 2004, vond nog 1 op de 5 mtb-ers de regeling onacceptabel. Dat is nu in 2009 zelfs gedaald naar 1 op de 10. Ook de MTB-ers die op "niet toegestane momenten" zijn geënquêteerd vinden de regeling in ruime mate acceptabel.
- 41% van de bezoekende MTB-ers is aangesloten bij een MTB-organisatie. Dit was in 2003 21%, in 2004 17% en in 2006 13%. Ruim 40% van de MTB-ers die aangesloten waren bij een MTB-organisatie was aangesloten bij "De Zeeleeuw".
- De MTB-ers zijn wederom in ruime mate bereid geweest mee te denken en met veel suggesties te komen. De meest genoemde suggesties betreffen verruiming van de MTB-mogelijkheden.

Samenvatting van de enquête onder de overige recreanten.

De belangrijkste resultaten van de tellingen zijn:

- Er zijn geen duidelijke trendmatige wijzigingen in de spreiding over de dagen in de week en de dagdelen en in het gebruik van de ingangen.
- Wordt gecorrigeerd voor het feit dat er slechts op 1 dag van de week is geteld dan is de verdeling over de week: op elke doordeweekse dag 10%, derhalve door de week 50%, op zaterdag 15% en op zondag 35% van de bezoekers. Dit was in 2006 respectievelijk 45%, 18% en 37%.
- Gezien het feit dat op een beperkt aantal momenten in slechts één week is geteld zijn de enige conclusies die uit de teluitkomsten getrokken mogen worden de vergelijkingen in de tijd (en dan nog voorzichtig). Uitspraken over de verhoudingen binnen de tellingen van een jaar zijn niet mogelijk en zeker ook niet conclusies over toe- of afname van het totaal aantal recreanten.

De belangrijkste resultaten met betrekking tot de controle op representativiteit zijn:

- 76% van de respondenten komt uit de postcodegebieden 18 en 19. In 2003 was dit 68%, in 2004 75% en in 2006 80%. Dit zijn de direct op het Noordhollands Duinreservaat aansluitende gebieden. Ook de herkomst van de overige respondenten wijst op een bijna complete regionale herkomst.
- De spreiding over geslacht, leeftijd en postcodegebied is goed te noemen. Dat de steekproef representatief is naar de persoonskenmerken is niet aantoonbaar maar wel aannemelijk. Daarnaast is er een spreiding over enquêtemomenten en enquêteplaatsen, maar dit is een door de beperking tot de gekozen dagen, gekozen enquête- c.q. telmomenten en de periode in het jaar gecreëerde spreiding die niet waarschijnlijk representatief is voor het overall bezoek van overige recreanten gedurende het gehele jaar. Daar staat tegenover dat de resultaten door het kiezen van dezelfde dagen, momenten en plaatsen redelijk vergelijkbaar zijn met de resultaten van 2003, 2004 en 2006. De conclusie is dat de gepresenteerde resultaten eerder een indicatief karakter hebben dan het karakter van harde kwantitatieve gegevens als het gaat om uitspraken over de populatie overige recreanten gedurende het gehele jaar. Wel zijn redelijk goede getalsmatige vergelijkingen met vorige jaren mogelijk.

Inleidende vragen.

- 69% van de bezoekers denkt dat MTB-en onder voorwaarden is toegestaan op wandelpaden, 17% denkt dat MTB-en is verboden op de wandelpaden, 6% denkt dat het

in het geheel niet is verboden. Er mag geconcludeerd worden dat de kennis van de geldende regels is toegenomen van 32% in 2003, via 62% in 2004 en 68% in 2006 naar 69% in 2009 en dus kennelijk niet meer verandert.

- 41% van de bezoekers ondervindt nooit hinder van andere bezoekers. 53% daarentegen soms wel en 6% ondervindt vaak hinder van andere bezoekers. Deze percentages zijn vrijwel vergelijkbaar met 2003, 2004 en 2006. Uit analyses blijkt dat bezoekers voor 10.30 uur verhoudingsgewijs meer hinder van andere bezoekers ondervinden.
- De bezoekers die hinder ondervinden van andere bezoekers ondervinden dat in eerste instantie van MTB-ers met 75%, vervolgens van racefietsers met 47% en op de derde plaats van loslopende honden (26%). Vergelijken we 2009 met de vorige uitkomsten dan moet de conclusie worden getrokken dat er een trendmatige stijging valt te constateren in het percentage van de overige bezoekers dat aangeeft hinder te ondervinden van andere bezoekers en daarbij dan specifiek van MTB-ers.
- Kortom: van de 59% van de bezoekers die überhaupt hinder ondervinden ondervindt dus 75% hinder van mtb-ers. Derhalve ondervindt 44% van de totale groep overige recreanten hinder van MTB-ers. Dit was in 2003 32%, in 2004 35% en in 2006 37%.

Hinder die wordt ondervonden van mountainbikers.

- Die bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder in eerste instantie door het schrik-effect (77%), in tweede instantie doordat ze moeten uitwijken (51%) en op de derde plaats doordat ze op die manier in hun natuurbeleving worden verstoord (28%). Ten opzichte van 2006 zijn er nauwelijks wijzigingen.
- 69% van de bezoekers die hinder ondervinden van MTB-ers ondervinden deze hinder vooral op de onverharde wandelpaden, 10% ondervindt deze hinder op de verharde fietspaden en 21% op beide. De ervaren hinder op (alleen) de onverharde paden is toegenomen.
- 13% van de overige recreanten die hinder ondervindt van mountainbikers kan niet aangeven of deze hinder is veranderd, 36% geeft aan dat er niets is veranderd, 12% zegt dat de hinder is afgenomen en 39% is van mening dat de hinder juist is toegenomen. Dit laatste percentage is toegenomen.
- Kortom: van de 44% die hinder ondervindt en dat ondervindt van MTB-ers geeft 39% aan dat de hinder is toegenomen. Dat betreft dan 17% van alle respondenten.

Het afgelegde bezoek.

- Wandelen met 59%, fietsen met 25% en joggen met 30% zijn de belangrijkste activiteiten van de bezoekers van het Noordhollands Duinreservaat. Deze uitkomsten zijn redelijk vergelijkbaar met 2003 en 2004 en 2006.
- Genieten van de natuur met 65%, sportief bezig zijn met 67%, genieten van de rust met 34% en tot rust komen met 25% zijn de belangrijkste motieven voor een bezoek aan het Noordhollands Duinreservaat. In 2003, 2004 en 2006 waren deze verhoudingen ongeveer hetzelfde.
- 68% van de bezoekers is tijdens het bezoek MTB-ers tegen gekomen. Dit was in 2003 54%, in 2004 49% en in 2006 53%. In 2009 zijn er op de betreffende enquêtedagen dus meer ontmoetingen geweest met MTB-ers dan in de voorgaande onderzoekjaren. Of dit eenmalig of trendmatig is valt op basis van deze cijfers niet te concluderen.
- Op zondag komen de meeste overige recreanten mtb-ers tegen (76%).
- Wat het moment op de dag betreft dat overige recreanten MTB-ers tegenkomen valt te constateren dat de minste MTB-ers in de avond worden tegengekomen met 37%, maar dat op de ochtend voor 10.30 uur 85% van de overige recreanten een ontmoeting heeft met een MTB-er en na 10.30 uur is dit nog 59%. Het MTB-en op onverharde paden op de ochtend voor 10.30 is een duidelijk belangrijker activiteit is dan op de andere momenten op de dag.

- Het toenemen van het percentage ontmoetingen vindt geheel zijn oorzaak in het gestegen percentage ontmoetingen voor 10.30 uur.
- Als de bezoekers MTB-ers tegenkwamen op de dag van enquêteren gebeurde dat in 67% van de gevallen maximaal 3 keer. 33% van de bezoekers die MTB-ers tegenkwamen, dat is dus 22% van het totale aantal bezoekers, kwamen meer dan 3 keer MTB-ers tegen. Dit laatste percentage was 7% in 2004 en 11% in 2006.
- Het gemiddeld aantal keren waarin de bezoekers MTB-ers tegenkomen is 3,8 keer. Er is een stijging van het aantal ontmoetingen en deze stijging komt vooral door een toename van het aantal ontmoetingen, qua dagdeel, voor 10.30 uur en, qua dag, in het weekend.
- 65% van de bezoekers die MTB-ers zijn tegengekomen geven aan geen hinder van deze ontmoetingen te hebben ondervonden. Derhalve 35% wel. In 2006 was dit 71% en 29%, terwijl in 2003 en 2004 de verhoudingen vrijwel identiek waren aan 2006. Van de gehele groep bezoekers heeft dus 24% MTB-ers ontmoet *bij het betreffende bezoek* én daar hinder van ondervonden (was 14% in 2004 en 15% in 2006).
- De aard van de hinder, die wordt ondervonden van MTB-ers door die respondenten die deze zijn tegengekomen, en bovendien daarvan hinder ondervonden, bestond in eerste instantie uit schrik met 64%, maar ook uit het gedwongen worden om uit te wijken met 64% en een verstoring van de natuurbeleving met 28%.

Oordeel over de regeling en eigen fietsgedrag.

- 60% van de bezoekers vindt de regeling acceptabel (was in 2004 51% en in 2006 53%), 11% is het alleen eens met de beperking in de tijd, 8% is het juist alleen eens met de beperking in het gebied, 14% vindt dat MTB-ers alleen op verharde paden toegestaan moet zijn, 2% vindt dat het nergens toegestaan moet zijn en tenslotte vindt 6% dat het overal toegestaan moet zijn. De respondenten vinden in duidelijk hogere mate de MTB-regeling acceptabel dan dat in verleden het geval was.
- De acceptatie van de regeling heeft iets te maken met het al of niet ervaren hebben van hinder, evenals andersom.
- 55% van de overige bezoekers fietst zelf geregeld tot vaak in het NHD en nog eens 28% wel eens, 17% fietst zelden tot nooit in het NHD. Deze vraag is volstrekt vergelijkbaar met 2006.
- 90% van de overige recreanten, die minstens wel eens fiets in het NHD, fietst nooit of zelden op de onverharde paden. Derhalve 10% wel eens tot vaak.
- Zeer veel bezoekers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een suggestie te verschaffen. Er zijn zeer praktische en nuttige suggesties gegeven. Het vaakst terugkerende onderwerp is: het creëren van een apart MTB-parcours.

⇒ CONCLUSIES.

Met betrekking tot het mountainbiken zelf.

De in het NHD recreërende MTB-er komt uit de regio, komt minstens 1x per week in het gebied en in toenemende mate vaker voor 10.30 uur en minder vaak in de avond. De MTB-er is bekend met de mogelijkheden in het NHD, oordeelt daar positief over en combineert ook vaak met "Schoorl". De bekendheid met de regels is aanzienlijk toegenomen en nadert de 100%. De MTB-er vindt deze ook redelijk acceptabel (1 op de 10 spreekt nog van onacceptabel), houdt zich ook vaker aan de regeling, maar zou deze wel graag in ruimte en tijd uitgebreid willen zien.

Met betrekking tot de overige recreanten.

De overige recreanten zijn voor het overgrote deel van regionale herkomst, komen in eerste instantie om te wandelen en te genieten van de natuur. De kennis aangaande de MTB-regeling is stabiel rond 70%. Het aantal ontmoetingen met MTB-ers neemt toe en dan vooral in het weekend en voor 10.30 uur en met name op onverharde paden. Op de enquêtedag heeft 24% daar hinder van ondervonden, in het algemeen is dit 44%. Deze percentages waren in 2006 15% en 37%, derhalve is de ondervonden hinder gestegen. Dit blijkt ook uit de vraag naar veranderingen in de hinder: een groter percentage van de overige recreanten vindt dat de hinder de laatste jaren is toegenomen. De aard van de hinder bestaat uit schrik, het moeten uitwijken en aantasting van de natuurbeleving. Overigens vindt wel een steeds groter deel van de recreanten de regeling acceptabel. Tenslotte geeft een aanzienlijk deel van de overige recreanten aan dat een apart MTB-parcours gewenst zou zijn.

Met betrekking tot de enquêteprocedure.

Evenals in 2003, 2004 en 2006 is gekozen voor een enquête- en telprocedure die plaats vond in een korte periode, dit keer weer in het najaar en op vastgestelde plaatsen in het NHD. Dat op deze wijze zowel bij de groep MTB-ers als de overige recreanten een redelijk representatieve steekproef wordt aangeboord die dan vervolgens vergelijkingen mogelijk maakt is niet onwaarschijnlijk. De gekozen enquêteprocedure leidt niet tot materiaal waarmee uitspraken over het geheel aan MTB-ers of overige recreanten, die gedurende het hele jaar het NHD bezoeken, gedaan kunnen worden. Wel zijn goede vergelijkingen met de vorige onderzoeken mogelijk. Dit dan wel weer met de kanttekening dat geconstateerde veranderingen gelden voor de onderzochte periode en niet noodzakelijk zijn aan te merken als trendmatige stijgingen of dalingen.

THE RESEACH COMPANY

*Een onderzoek naar de effecten van invoering van een
MTB-maatregel door PWN in het Noordhollands Duinreservaat.*

BIJLAGE 1: Enquêteformulier MTB-ers.

THE RESEACH COMPANY

*Een onderzoek naar de effecten van invoering van een
MTB-maatregel door PWN in het Noordhollands Duinreservaat.*

BIJLAGE 2: Enquêteformulier recreanten.

*Een onderzoek naar de effecten van invoering van een
MTB-maatregel door PWN in het Noordhollands Duinreservaat.*

BIJLAGE 3: Activiteiten en bezoekmotieven per
enquêtemoment en persoonskenmerk.

→ Tabel 51.

Activiteiten per dag van de week

	dag		
	di	za	zo
wandelen	65,0%	62,2%	54,9%
gewoon fietsen	30,8%	29,4%	21,4%
racefietsen	2,5%	2,1%	4,1%
joggen	17,5%	29,4%	34,9%
picknicken	2,5%	2,1%	1,7%
zonnen o.i.d.	,0%	4,2%	3,1%
strandbezoek	8,3%	9,1%	8,1%
doorgang naar elders	7,5%	5,6%	4,1%
iets anders	4,2%	11,9%	7,5%

→ Tabel 52.

Activiteiten per dagdeel.

	dagdeel		
	ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond
wandelen	52,4%	61,5%	73,8%
gewoon fietsen	19,0%	29,8%	35,7%
racefietsen	3,3%	3,4%	2,4%
joggen	42,8%	19,0%	14,3%
picknicken	1,1%	2,0%	4,8%
zonnen o.i.d.	2,2%	2,9%	3,6%
strandbezoek	5,2%	11,2%	11,9%
doorgang naar elders	2,6%	6,8%	9,5%
iets anders	9,7%	7,3%	3,6%

→ Tabel 53.

Activiteiten per ingang.

	ingang							
	WaZ	Hk	Cas	EB	EH	Woud	Duinv	Uilev
wandelen	61,4%	63,7%	52,0%	59,5%	63,2%	56,9%	54,7%	57,9%
gewoon fietsen	11,4%	20,7%	17,3%	32,4%	31,6%	44,8%	27,4%	21,1%
racefietsen	4,5%	1,5%	4,0%	8,1%	5,3%	1,7%	1,1%	5,3%
joggen	31,8%	35,6%	41,3%	40,5%	17,1%	17,2%	23,2%	34,2%
picknicken	,0%	,7%	,0%	8,1%	3,9%	1,7%	2,1%	2,6%
zonnen o.i.d.	,0%	,7%	2,7%	8,1%	3,9%	3,4%	2,1%	5,3%
strandbezoek	,0%	5,9%	6,7%	13,5%	14,5%	12,1%	7,4%	10,5%
doorgang naar elders	2,3%	5,2%	2,7%	5,4%	9,2%	6,9%	5,3%	2,6%
iets anders	13,6%	9,6%	9,3%	,0%	5,3%	3,4%	9,5%	7,9%

→ Tabel 54.

Activiteiten per geslacht.

	geslacht	
	man	vrouw
wandelen	52,9%	64,8%
gewoon fietsen	26,1%	24,8%
racefietsen	5,4%	,8%
joggen	36,9%	22,8%
picknicken	2,0%	2,0%
zonnen o.i.d.	2,4%	3,2%
strandbezoek	7,5%	9,2%
doorgang naar elders	5,8%	4,4%
iets anders	8,8%	7,2%

→ Tabel 55.

Activiteiten per leeftijdscategorie.

	leeftijd						
	jonger dan 20 jaar	20 t/m 29 jaar	30 t/m 39 jaar	40 t/m 49 jaar	50 t/m 59 jaar	60 t/m 69 jaar	70 jaar of ouder
wandelen	66,7%	70,0%	61,1%	46,2%	54,9%	66,0%	70,6%
gewoon fietsen	33,3%	20,0%	16,7%	16,0%	24,9%	28,2%	41,2%
racefietsen	,0%	20,0%	2,8%	2,8%	1,7%	3,2%	4,4%
joggen	33,3%	20,0%	30,6%	43,4%	29,5%	27,6%	16,2%
picknicken	,0%	,0%	8,3%	1,9%	1,7%	,6%	2,9%
zonnen o.i.d.	,0%	10,0%	11,1%	2,8%	2,3%	,0%	4,4%
strandbezoek	,0%	30,0%	8,3%	9,4%	9,2%	6,4%	7,4%
doorgang naar elders	,0%	10,0%	8,3%	5,7%	2,3%	3,8%	13,2%
iets anders	33,3%	,0%	19,4%	14,2%	6,9%	3,8%	2,9%

→ Tabel 56.

Activiteiten per postcodegebied.

	postcodegebied										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	elders
wandelen	100,0%	75,0%	,0%	,0%	77,8%	53,6%	100,0%	78,6%	55,1%	59,8%	48,8%
gewoon fietsen	,0%	50,0%	,0%	100,0%	,0%	12,5%	,0%	14,3%	21,3%	24,1%	73,2%
racefietsen	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	7,1%	,0%	7,1%	1,1%	3,6%	,0%
joggen	,0%	,0%	,0%	,0%	33,3%	39,3%	,0%	,0%	37,1%	31,8%	2,4%
picknicken	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	1,8%	,0%	,0%	4,5%	,9%	7,3%
zonnen o.i.d.	,0%	,0%	,0%	,0%	11,1%	1,8%	,0%	7,1%	3,4%	1,5%	9,8%
strandbezoek	,0%	50,0%	,0%	100,0%	,0%	3,6%	50,0%	7,1%	9,0%	6,0%	26,8%
doorgang naar elders	25,0%	25,0%	,0%	,0%	,0%	1,8%	,0%	7,1%	2,2%	5,4%	12,2%
iets anders	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	5,4%	,0%	28,6%	7,9%	8,3%	4,9%

→ Tabel 57.

Bezoekmotieven per dag van de week.

	dag		
	di	za	zo
hond uitlaten	16,7%	9,1%	5,1%
natuurstudie	1,7%	1,4%	,0%
genieten van natuur en landschap	59,2%	67,8%	66,4%
samenzijn met familie/vrienden	10,0%	14,0%	20,3%
tot rust komen	25,0%	24,5%	25,1%
sportief bezig zijn	60,0%	65,0%	70,5%
kinderen laten spelen	,0%	2,1%	7,1%
genieten van de rust	35,0%	41,3%	30,5%
eenzaamheid	10,0%	12,6%	10,8%

→ Tabel 58.

Bezoekmotieven per dagdeel.

	dagdeel		
	ochtend voor 10.30 uur	ochtend na 10.30 uur	avond
hond uitlaten	7,8%	6,8%	15,5%
natuurstudie	,4%	,5%	2,4%
genieten van natuur en landschap	58,7%	70,2%	73,8%
samenzijn met familie/vrienden	16,0%	14,1%	23,8%
tot rust komen	23,0%	23,9%	33,3%
sportief bezig zijn	74,7%	62,0%	53,6%
kinderen laten spelen	4,8%	2,4%	7,1%
genieten van de rust	31,2%	37,1%	36,9%
eenzaamheid	8,2%	12,2%	17,9%

→ Tabel 59.

Bezoekmotieven per ingang.

	ingang							
	WaZ	Hk	Cas	EB	EH	Woud	Duinv	Uilev
hond uitlaten	29,5%	5,2%	9,3%	18,9%	9,2%	1,7%	6,3%	,0%
natuurstudie	,0%	,0%	,0%	2,7%	2,6%	1,7%	,0%	,0%
genieten van natuur en landschap	59,1%	63,0%	54,7%	56,8%	82,9%	79,3%	60,0%	65,8%
samenzijn met familie/vrienden	,0%	20,0%	12,0%	13,5%	25,0%	12,1%	17,9%	21,1%
tot rust komen	27,3%	27,4%	16,0%	24,3%	25,0%	31,0%	24,2%	23,7%
sportief bezig zijn	45,5%	70,4%	80,0%	67,6%	52,6%	60,3%	73,7%	73,7%
kinderen laten spelen	,0%	3,7%	2,7%	5,4%	7,9%	1,7%	5,3%	7,9%
genieten van de rust	47,7%	30,4%	20,0%	29,7%	43,4%	48,3%	27,4%	42,1%
eenzaamheid	13,6%	9,6%	8,0%	13,5%	14,5%	19,0%	4,2%	15,8%

→ Tabel 60.

Bezoekmotieven per geslacht.

	geslacht	
	man	vrouw
hond uitlaten	7,1%	10,8%
natuurstudie	,3%	1,2%
genieten van natuur en landschap	64,7%	64,8%
samenzijn met familie/vrienden	13,2%	20,4%
tot rust komen	22,4%	27,2%
sportief bezig zijn	66,1%	69,2%
kinderen laten spelen	4,4%	4,0%
genieten van de rust	34,6%	34,4%
eenzaamheid	11,2%	11,6%

→ Tabel 61.

Bezoekmotieven per leeftijdscategorie.

	leeftijd						
	jonger dan 20 jaar	20 t/m 29 jaar	30 t/m 39 jaar	40 t/m 49 jaar	50 t/m 59 jaar	60 t/m 69 jaar	70 jaar of ouder
hond uitlaten	33,3%	20,0%	5,6%	8,5%	12,7%	5,8%	4,4%
natuurstudie	,0%	,0%	2,8%	,9%	,0%	,6%	1,5%
genieten van natuur en landschap	66,7%	70,0%	77,8%	60,4%	63,0%	64,1%	72,1%
samenzijn met familie/vrienden	,0%	50,0%	47,2%	22,6%	10,4%	12,8%	10,3%
tot rust komen	,0%	70,0%	36,1%	24,5%	22,5%	19,9%	29,4%
sportief bezig zijn	66,7%	50,0%	55,6%	66,0%	68,8%	67,9%	70,6%
kinderen laten spelen	,0%	,0%	30,6%	8,5%	,6%	,6%	2,9%
genieten van de rust	,0%	50,0%	27,8%	35,8%	35,3%	31,4%	39,7%
eenzaamheid	,0%	30,0%	13,9%	11,3%	11,6%	8,3%	11,8%

→ Tabel 62.

Bezoekmotieven per postcodegebied.

	postcodegebied										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	elders
hond uitlaten	,0%	25,0%	,0%	,0%	11,1%	1,8%	,0%	,0%	5,6%	11,9%	,0%
natuurstudie	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	2,2%	,6%	,0%
genieten van natuur en landschap	100,0%	75,0%	,0%	100,0%	77,8%	67,9%	100,0%	85,7%	75,3%	58,3%	78,0%
samenzijn met familie/vrienden	25,0%	50,0%	,0%	,0%	33,3%	26,8%	,0%	42,9%	19,1%	11,9%	19,5%
tot rust komen	75,0%	50,0%	,0%	100,0%	22,2%	25,0%	,0%	42,9%	23,6%	22,0%	39,0%
sportief bezig zijn	,0%	25,0%	,0%	100,0%	55,6%	67,9%	75,0%	42,9%	69,7%	71,1%	43,9%
kinderen laten spelen	25,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	7,1%	,0%	14,3%	2,2%	3,6%	7,3%
genieten van de rust	50,0%	50,0%	,0%	100,0%	55,6%	23,2%	50,0%	28,6%	48,3%	29,8%	46,3%
eenzaamheid	50,0%	25,0%	,0%	,0%	22,2%	8,9%	25,0%	7,1%	19,1%	8,0%	14,6%